

Seminář

Chemické látky na pracovištích a ve skladech: nakládání, bezpečnost, ochrana zdraví

Vladimír Seloucký, OZO BOZP/PO

Ing. Lukáš Žaludek, Envigroup

2025

Aplikace

Průvodce podnikovou ekologií a Identifikační listy a označení odpadů

Sledujeme za Vás změny právních předpisů a jejich dopady do podnikové praxe:

- Interaktivní on-line průvodce podnikovou ekologií
- INFOservis o změnách předpisů a jejich dopadech do praxe
- Filtrování povinností podle Vašich činností
- Vzory a příklady podnikové provozní dokumentace
- Tvorba registrů právních požadavků - ideální pro EMS
- Kompletní soubor Identifikačních listů a označení odpadů
- Přehledy povinností s aktivními odkazy na plná znění předpisů
- EKOaudit pro vlastní přezkoumání podniku

Poradenství

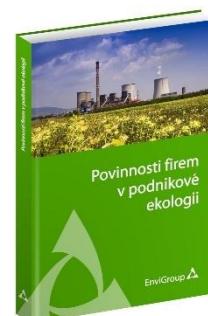
- 👉 Ekologický audit - posouzení stavu plnění povinností v oblasti ŽP
- 👉 Chemické látky, PZH, odpady, voda, ovzduší, IPPC, IRZ, ISPOP, obaly, eko. újma
- 👉 Zpracování dokumentace v oblasti podnikové ekologie a EMS
- 👉 Externí ekolog včetně EMS ISO 14001
- 👉 Zpracování bezpečnostních karet/ pravidel pro chemické látky a směsi
- 👉 Zpracování a úprava bezpečnostních listů, oznámení směsí/předmětů, notifikace

Tištěná kniha: Povinnosti firem v podnikové ekologii

Komplexní průvodce problematikou podnikové ekologie ve formátu A5.

Zpracované oblasti:

- nebezpečné chemické látky a směsi (z. 258/2000 Sb., 350/2012 Sb., nařízení REACH, CLP),
- prevence závažných havárií (z. 224/2015 Sb.),
- odpadové hospodářství (z. 541/2020 Sb., 542/2020 Sb.),
- vodní hospodářství (z. 254/2001 Sb.), ochrana ovzduší (z. 201/2012 Sb.),
- integrovaný registr znečišťování, ISPOP (z. 25/2008 Sb.),
- problematika obalů (z. 477/2001 Sb.), EKO-KOM, ekologická újma (z. 167/2008 Sb.),
- energetika (z. 406/2000 Sb.), posuzování vlivů na ŽP (z. 101/2001 Sb.), ochrana přírody (z. 114/1992 Sb.),
- přeprava nebezpečných věcí (ADR).

Konference průmyslová ekologie 2025: Praha 16.6.2025

Hlavními tématy jsou legislativní novinky na národní i evropské úrovni vč. připravované právní úpravy, praktické zkušenosti z provozní praxe a nejlepší dostupné techniky, technologie oběhového hospodářství.

Ing. Zdeněk Fildán

tel. 606 638 325

info@envigroup.cz

Envi Group s.r.o.

Příčná 2186, 347 01 Tachov

www.envigroup.cz

Chemické látky v běžné praxi:

Ing. Zdeněk Fildán, ENVI GROUP s.r.o.

- Chemické látky na pracovišti - § 44a, b z. 258/2000 Sb.
- Základní přehled povinností při uvádění CHLS na trh
- Zákon o odpadech: shromažďování, skladování, označování odpadů
- Vodní zákon: závadné látky (havarijní plán, požadavky na zabezpečení proti úniku)
- Posouzení objektu či zařízení podle zákona o prevenci závažných havárií
- Ekologická újma – základní hodnocení rizik
- Dohoda ADR: povinnosti osob zúčastněných na přepravě nebezpečných věcí a nebezpečných odpadů
- Bezpečnostní listy, scénáře expozice
- Základní povinnosti při nakládání s chemickými látkami a směsmi, archivace a uchovávání záznamů
- Podklady pro školení

1. Úvod

Předpisy upravující podmínky pracovišť s výskytem chemických látek a směsí:

<u>258/2000 Sb.</u>	Zákon o ochraně veřejného zdraví
<u>262/2006 Sb.</u>	Zákon, zákoník práce
<u>309/2006 Sb.</u>	Zákon, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci)
<u>361/2007 Sb.</u>	Nařízení vlády, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci
<u>180/2015 Sb.</u>	Vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích
<u>375/2017 Sb.</u>	Nařízení vlády o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů
<u>61/2018 Sb.</u>	Vyhláška o seznamu nebezpečných chemických látek, směsí a prachů a podmínkách nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi a podmínkách výkonu činností spojených s nebezpečnou expozicí prachů

Předpisy upravující prevenci závažných havárií:

<u>224/2015 Sb.</u>	Zákon o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)
<u>225/2015 Sb.</u>	Vyhláška o stanovení rozsahu bezpečnostních opatření fyzické ochrany objektu zařazeného do skupiny A nebo skupiny B
<u>226/2015 Sb.</u>	Vyhláška o zásadách pro vymezení zóny havarijního plánování a postupu při jejím vymezení a o náležitostech obsahu vnějšího havarijního plánu a jeho struktury
<u>227/2015 Sb.</u>	Vyhláška o náležitostech bezpečnostní dokumentace a rozsahu informací poskytovaných zpracovateli posudku
<u>228/2015 Sb.</u>	Vyhláška o rozsahu zpracování informace veřejnosti, hlášení o vzniku závažné havárie a konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie
<u>229/2015 Sb.</u>	Vyhláška o způsobu zpracování návrhu ročního plánu kontrol a náležitostech obsahu informace o výsledku kontroly a zprávy o kontrole

Předpisy upravující chemické látky a směsi:

<u>350/2011 Sb.</u>	Zákon o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon)
<u>163/2012 Sb.</u>	Vyhláška o zásadách správné laboratorní praxe
<u>61/2013 Sb.</u>	o rozsahu informací poskytovaných o chemických směsích, které mají některé nebezpečné vlastnosti, a o detergentech

Přímo uplatnitelné předpisy Evropské unie:

<u>1907/2006</u>	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky (REACH)
<u>1272/2008</u>	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (CLP)

2. Právní požadavky a jejich úprava

Nebezpečnost látek a směsí: zdrojem informací o nebezpečnosti je zejména bezpečnostní list, oddíl **2 Nebezpečnost látek a směsí**, bod 2.1. **Nebezpečnost látek a směsí:**

2. IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI

2.1 Klasifikace látky nebo směsi

Podle Nařízení (ES) č. 1272/2008 (CLP) je výrobek klasifikován jako nebezpečný.

Hořlavá kapalina, kat. 3 (Flam. Lig. 3), H226, GHS02, varování

Karcinogenita, kat. 2 (Carc. 2), H351, GHS08, varování

Akutní toxicita (inhalační), kat. 4 (Acute. Tox. 4), H332, GHS07, varování

Nebezpečnost při vdechnutí, kat. 1 (Asp. Tox. 1), H304, GHS08, nebezpečí

Dráždivost pro kůži, kat. 2 (Skin Irrit. 2), H315, GHS07, varování

Toxicita pro specifické cílové orgány, opakovaná expozice, kat 2 (STOT RE 2), H373, GHS08, varování

Nebezpečný pro vodní prostředí – chronicky, kat. 2 (Aquatic Chronic 2), H411, GHS09

Úplné texty H-vět jsou uvedeny v oddíle 16.

Důležité body bezpečnostního listu:

1.4. Telefonní číslo pro naléhavé situace

2.1. Klasifikace látky nebo směsi

2.2. Prvky označení

4.1. Popis první pomoci

6. Opatření v případě náhodného úniku

7.1. Opatření pro bezpečné zacházení

7.2. Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí

8. Omezování expozice/osobní ochranné prostředky

10.3. Možnost nebezpečných reakcí

10.4. Podmínky, kterým je třeba zabránit

10.5. Neslučitelné materiály

13.1. Metody nakládání s odpady

2.1 Omezení pro předávání vybraných skupin nebezpečných chemických látek a směsí

Nikdo nesmí poskytovat nebezpečné chemické látky a směsi klasifikované jako vysoce toxické jiným než firmám. Nikdo nesmí nabízet žíravé či toxické látky/směsi osobám mladším 18 let. Firmy nesmí prodávat nebezpečné chemické látky a směsi klasifikované jako vysoce toxické, toxické nebo žíravé v prodejních automatech a do přinesených nádob.

Předpisy: § 44a odst. 3 až 5 zákona 258/2000 Sb.

Nikdo nesmí nabízet, darovat, prodávat ani jinak dodat, přenechat nebo obstarat **jiným osobám, než jsou osoby právnické nebo podnikající fyzické osoby**, nebezpečné chemické látky nebo chemické směsi, které mají přiřazenu třídu a kategorii nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 1 nebo 2** podle nařízení CLP.

Nikdo nesmí nabízet, darovat, prodávat ani jinak dodat, přenechat nebo obstarat pro fyzickou osobu **mladší 18 let nebo osobu, jejíž svéprávnost byla soudem omezena**, nebezpečné chemické látky nebo směsi, které mají přiřazenu třídu nebo třídy a kategorii nebo kategorie nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 3** nebo **toxicita pro specifické cílové orgány po jednorázové nebo opakované expozici kategorie 1** podle nařízení CLP, nebo chemické látky nebo chemické směsi, které mají přiřazenu třídu a kategorie nebezpečnosti **žíravost kategorie 1** se standardní větou H314 podle nařízení CLP.

Právnické osoby a podnikající FO nesmí prodávat **v prodejních automatech a do přinesených nádob** nebezpečné chemické látky nebo směsi, které mají přiřazenu třídu nebo třídy a kategorii nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 1, 2 nebo 3** nebo **toxicita pro specifické cílové orgány po jednorázové nebo opakované expozici kategorie 1**, nebo nebezpečné chemické látky nebo směsi, které mají přiřazenu třídu a kategorii nebezpečnosti **žíravost kategorie 1** se standardní větou o nebezpečnosti H314 podle nařízení CLP. Přehled zákazů a omezení je uveden v příloze A3.

2.2 Omezení při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi

Vybrané skupiny zaměstnanců (těhotné, kojící, mladiství) mají omezeno nakládání s vybranými CHLS.

Předpisy: vyhláška 180/2015 Sb., § 12a NV 361/2007 Sb., vyhláška 61/2018 Sb.

Oblast omezení při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi řeší i předpisy z bezpečnosti práce. Jeden z prováděcích předpisů k zákoníku práce (vyhláška č. 180/2015 Sb., o pracích a pracovištích, které jsou zakázány **těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu, o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům**, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání) zakazuje práce s vybranými chemickými látkami i mladistvým zaměstnancům (viz příloha A3).

Žáci: upřesnění pro tyto osoby řeší vyhláška č. 61/2018 Sb.

2.3 Zajištění odborně způsobilou osobou

Firmy směji nakládat s látkami nebo směsmi klasifikovanými jako vysoce toxické jen tehdy, jestliže nakládání s nimi mají zabezpečeno osobou odborně způsobilou.

Předpisy: [§ 44a](#) odst. 6 zákona 258/2000 Sb.

Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby směji nakládat s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, které mají přiřazenu třídu nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 1 nebo 2** podle nařízení CLP, jen tehdy, jestliže nakládání s nimi **mají zabezpečeno fyzickou osobou odborně způsobilou** podle § 44b odst. 1 (bod 2.8), nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak (zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání).

Jednotlivé činnosti v rámci nakládání s těmito chemickými látkami a chemickými směsmi může vykonávat i zaměstnanec, kterého fyzická osoba odborně způsobilá prokazatelně zaškolila. Opakované proškolení se provádí nejméně jedenkrát za 2 roky. O školení a proškolení musí být pořízen písemný záznam, který je právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání povinna uchovávat po dobu 3 let.

2.4 Školení k nakládání s vybranými nebezpečnými chemickými látkami a směsmi

Fyzické osoby, které nakládají s nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi klasifikovanými jako vysoce toxické musí být prokazatelně proškoleny.

Předpisy: [§ 44a](#) odst. 6 zákona 258/2000 Sb.

Jednotlivé činnosti v rámci nakládání s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi s klasifikací **akutní toxicita kategorie 1 nebo 2** může vykonávat vedle osoby odborně způsobilé i zaměstnanec, kterého fyzická **osoba odborně způsobilá prokazatelně zaškolila**. Opakované proškolení se provádí nejméně jedenkrát za 2 roky. O školení a proškolení musí být pořízen písemný záznam, který je právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání povinna uchovávat po dobu 3 let.

Podle zákona [258/2000 Sb.](#) se toto školení týká pouze pracovníků, kteří nakládají s výše uvedenými nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi. Další právní předpisy (např. z oblasti bezpečnosti práce) však požadují, aby byli proškoleni všichni pracovníci, kteří nakládají s jakýmkoliv nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi:

Zaměstnavatel (§ 103 odst. 3 zákoníku práce) je **povinen určit obsah a četnost školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**, způsob ověřování znalostí zaměstnanců a vedení dokumentace o provedeném školení. Vyžaduje-li to povaha rizika a jeho závažnost, musí být školení podle věty první pravidelně opakováno.

Obsah školení by měl být zpracován podle používaných nebezpečných chemických látek a směsí. Interval periodických školení se určuje interně na základě vyhodnocení rizika používaných nebezpečných látek. Pouze pro školení k nakládání s látkami a směsmi s klasifikací **akutní toxicita kategorie 1 nebo 2** je interval pevně stanoven na nejméně jednou za 2 roky.

2.5 Dokumentace pro nakládání s vybranými nebezpečnými chemickými látkami a směsmi

Povinnost vydávat písemná pravidla byla zrušena. Stávající i nová pravidla lze dále používat dobrovolně jako zdroj informací pro zaměstnance.

Předpisy: zrušeno

Zákon 205/2020 Sb. **zrušil od 1.5.2020 povinná písemná pravidla** pro vybrané nebezpečné vlastnosti CHLS. Pravidla (výťah důležitých informací z bezpečnostního listu) ale byla pro praxi dobrým řešením pro povinnost zpřístupnit pro zaměstnance informace uvedené v bezpečnostních listech látek nebo směsí, které pracovníci používají nebo jejichž účinkům mohou být během své práce vystaveni (požadavek čl. 35 nařízení [REACH](#); bod 2.9).

Zpracovávat pravidla (bezpečnostní karty, provozní pokyny apod.) pro používané CHLS a jejich umístění na místa, kde se s CHLS nakládá je už tedy jen dobrovolné, ale praktické. Pro běžné pracovníky je určitě užitečnější stručný výťah základních informací o CHLS než mnohostránkový bezpečnostní list.

2.6 Požadavky na skladování chemických látek a směsí

Firmy jsou povinny skladovat nebezpečné chemické látky a směsi klasifikované jako vysoce toxické podle stanovených podmínek.

Předpisy: [§ 44a](#) odst. 7 zákona 258/2000 Sb.

Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny **skladovat** nebezpečné chemické látky nebo chemické směsi, které mají přiřazenu třídu nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 1 nebo 2** podle nařízení CLP, v prostorách, které jsou **uzamykatelné a zabezpečené proti vloupání a vstupu nepovolaných osob**. Při skladování musí být vyloučena záměna a vzájemné škodlivé působení uskladněných chemických látek a chemických směsí a zabráněno jejich pronikání do životního prostředí a ohrožení zdraví fyzických osob. Mimo tyto specifické požadavky se na skladování nebezpečných látek a směsí samozřejmě vztahují další požadavky – například požadavky stanovené zákonem o vodách.

2.7 Evidence vysoce toxických látek

Firmy, které nakládají s nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi klasifikovanými jako vysoce toxické, jsou povinny vést evidenci těchto chemických látek a směsí.

Předpisy: [§ 44a](#) odst. 8 zákona 258/2000 Sb.

Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby, které nakládají s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, které mají přiřazenu třídu nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 1 nebo 2** podle nařízení CLP, jsou povinny **vést evidenci** těchto chemických látek a chemických směsí.

Evidence se vede pro každou nebezpečnou chemickou látku a chemickou směs odděleně a evidenční záznamy musí obsahovat údaje o přijatém a vydaném množství, stavu zásob, jméno a příjmení osoby a označení útvaru subjektu, pro který byly vydány. Evidenční záznamy se uchovávají nejméně po dobu 5 let po dosažení nulového stavu zásob nebezpečné chemické látky nebo chemické směsi.

Ustanovení tohoto bodu se nevztahuje na provozování speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace a na vedení evidence chemických látek a chemických směsí, které jsou výbušninami.

2.8 Odborná způsobilost

K zabezpečení nakládání s vysoce toxickými látkami a směsmi je nutná odborná způsobilost.

Předpisy: [§ 44b](#) zákona 258/2000 Sb., vyhláška č. [428/2004 Sb.](#)

Firmy smějí nakládat s nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi, které mají přiřazenu třídu nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 1 nebo 2** podle nařízení CLP jen tehdy, jestliže nakládání s těmito chemickými látkami a chemickými směsmi mají zabezpečeno fyzickou osobou odborně způsobilou (viz bod 2.3).

Za fyzické osoby odborně způsobilé pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi klasifikovanými jako vysoce toxické, se považují:

- absolventi příslušných vysokých škol,
- fyzické osoby, které mají jiné vzdělání, než je uvedeno v písmenu a), a které se podrobily úspěšné zkoušce odborné způsobilosti.

2.9 Výběr informačních povinností z nařízení REACH

Každý účastník dodavatelského řetězce s látkou nebo směsí má povinnost sdělit nejbližšímu účastníkovi proti směru řetězce nové informace o nebezpečných vlastnostech látek či směsí. Zaměstnavatelé musí umožnit pracovníkům a jejich zástupcům přístup k informacím uvedených v bezpečnostních listech.

Předpisy: článek 35 [nařízení REACH](#)

Zaměstnavatelé musí umožnit pracovníkům a jejich zástupcům **přístup k informacím uvedených v bezpečnostních listech** látek nebo směsí, které pracovníci používají nebo jejichž účinkům mohou být během své práce vystaveni. Není přesněji stanoveno, jakou formou to má být zajištěno. Záleží tedy na Vás, co je pro Váš podnik vhodnější (vyvěšení BL na pracovišti či na firemní síti, školení pracovníků, zpracování výtahů z BL apod.). Podle praktických zkušeností z kontrol je nejjistější zpřístupnění bezpečnostních listů či zpracování výtahů z BL pro jednotlivá pracoviště.

2.10 Poskytování bezpečnostních listů

Dodavatel je povinen poskytnout příjemci (odběrateli) ve stanovených případech bezpečnostní list k chemické látce nebo směsi.

Předpisy: čl. 31 [nařízení REACH](#), příloha II [nařízení REACH](#)

Dodavatel je povinen **poskytnout příjemci (odběrateli) bezpečnostní list (BL)** zdarma v tištěné nebo elektronické podobě nejpozději v den, kdy je látka nebo směs poprvé dodána:

- a) k látce nebo směsi, která je klasifikovaná jako nebezpečná;
- b) k látce perzistentní, bioakumulativní a toxické nebo vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní;
- c) k látce, která je zahrnuta do seznamu látek podléhajících povolení – SVHC látky (příloha XIV nařízení REACH).

V některých případech je BL poskytován pouze na žádost příjemce (BL na vyžádání). Na základě žádosti příjemce je dodavatel povinen poskytnout BL pro směs, která není klasifikována jako nebezpečná, avšak obsahuje:

- v individuální koncentraci ≥ 1 % hmotnostní alespoň jednu látku, která představuje nebezpečí pro lidské zdraví nebo životní prostředí;
- v individuální koncentraci $\geq 0,1$ % hmotnostní alespoň jednu látku, která je perzistentní, bioakumulativní a toxická (PBT) nebo vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní (vPvB) nebo byla z důvodů jiných než těch, které jsou uvedeny v písmenu a) zahrnuta do seznamu SVHC látek;
- v individuální koncentraci $\geq 0,1$ % hmotnostní alespoň jednu látku, která je klasifikována jako Carc. 1A nebo 1B, Muta. 1A nebo 1B, Repr. 1A nebo 1B, Skin Sens. 1, Resp. Sens. 1 nebo má účinky na laktaci (bod 3.2.1 odstavce b) přílohy II nařízení 830/2015)
- látku, pro kterou jsou stanoveny expoziční limity Společenství pro pracovní prostředí.

Bezpečnostní list nemusí být dodán, jsou-li nebezpečné látky nebo směsi prodávány široké veřejnosti společně s dostatečnými informacemi týkající se opatření na ochranu lidského zdraví, bezpečnosti a životního prostředí (informace na štítku), pokud jej následný uživatel nebo distributor nevyžadují.

Formát bezpečnostního listu stanovuje příloha II nařízení REACH. BL se poskytuje v tištěné nebo elektronické podobě v úředním jazyce státu, v němž je látka nebo směs uváděna na trh.

Pokud dojde k aktualizaci BL, je dodavatel povinen zaslat aktualizovaný BL všem příjemcům, kterým byly látka nebo směs dodány během předchozích 12 měsíců.

Od 1.6.2017 musí být ve všech BL uváděna klasifikace pouze podle nařízení CLP.

2.11 Označování a balení nebezpečných látek a směsí

Nebezpečné chemické látky a směsi musí být správně označeny a zabaleny.

Předpisy: [§ 4 NV 375/2017 Sb.](#)

Náhradní nádoby, potrubí, sklady ([§ 4 NV 375/2017 Sb.](#)):

Sklady, nádoby s nebezpečnými látkami/směsmi, nádoby pro skladování a potrubní vedení, obsahující nebo přepravující tyto látky/směsi, musí být po celou dobu jejich používání, skladování nebo přepravy **označeny příslušným výstražným symbolem nebezpečnosti podle nařízení CLP** na viditelném místě s kontrastním pozadím a podle potřeby i vzorcem nebo názvem chemické látky nebo směsi, případně bližšími údaji o její nebezpečnosti.

Doporučené označení náhradních nádob: název a nebezpečnost (grafické symboly nebezpečnosti a případně i H-věty).

Výstražné symboly nebezpečnosti lze pro označení nahradit výstražnými značkami podle nařízení vlády č. 375/2017 Sb., pokud tyto značky obsahují shodný piktogram.

Ustanovení na označování se nevztahuje na nádoby používané při práci po velmi krátkou dobu ani na nádoby, jejichž obsah se často mění, za předpokladu, že jsou přijata jiná opatření zaručující stejnou úroveň ochrany.

Obal obsahující nebezpečnou látku nebo směs nesmí podobnou úpravu nebo provedení jako obal pro potraviny, krmiva, léčivé přípravky nebo kosmetické prostředky, která by mohla uvést spotřebitele v omyl (čl. 35 [nařízení CLP](#)).

2.12 Povolování a omezení podle REACH

Výrobce, dovozce nebo následný uživatel nesmí uvést na trh látku nebo ji sám používat, je-li uvedena v seznamu látek podléhajících povolení. Látka, pro kterou nařízení REACH stanovuje omezení, se nesmí vyrábět, uvádět na trh ani používat, pokud nesplňuje podmínky tohoto omezení. Povinnost poskytovat informace ke směsím a předmětům, pokud obsahují látky z kandidátského seznamu.

Předpisy: čl. 56, 67 [nařízení REACH](#)

Látky na povolení:

Výrobce, dovozce nebo následný uživatel nesmí uvést na trh látku nebo ji sám používat, je-li tato látka uvedena v [seznamu látek podléhajících povolení](#) (příloha XIV nařízení REACH). Výjimky z povolování jsou uvedeny v čl. 56 nařízení REACH. Jestliže výrobce, dovozce nebo následný uživatel má úmysl používat látku podléhající povolení, je povinen podat žádost o povolení Evropské chemické agentury (ECHA). Následný uživatel může látku používat, je-li použití v souladu s podmínkami povolení uděleného pro toto použití účastníkovi proti směru jeho dodavatelského řetězce. Následní uživatelé, kteří látku používají, uvědomí agenturu ECHA do tří měsíců od prvního dodání látky.

Látky s omezením:

Látka samotná nebo obsažená v přípravku nebo v předmětu, pro kterou [příloha XVII REACH obsahuje omezení](#), se nesmí vyrábět, uvádět na trh ani používat, pokud nesplňuje podmínky tohoto omezení (např. [diisokyanáty](#)). To neplatí pro výrobu, uvádění na trh nebo používání látky ve vědeckém výzkumu a vývoji. Příloha XVII REACH stanoví případy, ve kterých se omezení nevztahují na výzkum a vývoj zaměřený na výrobky a postupy, jakož i maximální osvobozené množství.

Příklad omezení – diisokyanáty:

Diisokyanáty jsou látky senzibilizující dýchací cesty a kůži. Používají v celé řadě odvětví a aplikací, především k výrobě polyuretanových výrobků, jako jsou pěny, těsnicí materiály a nátěry. V příloze XVII nařízení REACH (ES) č. 1907/2006 řeší diisokyanáty [položka 74](#).

Po dni 24. srpna 2023 se diisokyanáty nebudou smět používat jako samotné látky, jako složky jiných látek nebo ve směsích pro průmyslové a profesionální použití v koncentracích vyšších než 0,1 % hmotnostních nebo pokud nebude zajištěno, aby průmysloví nebo profesionální uživatelé před použitím látky nebo směsi úspěšně absolvovali odbornou přípravu o bezpečném používání diisokyanátů. **Uvádění diisokyanátů na trh je omezeno již od 24. února 2022 (označení)!**

Nesmí se používat jako samotné látky, jako složky jiných látek nebo ve směsích pro průmyslové a profesionální použití **po dni 24. srpna 2023, pokud:**

- koncentrace diisokyanátů jednotlivě a dohromady není nižší než 0,1 % hmotnostních nebo
- zaměstnavatel nebo osoba samostatně výdělečně činná nezajistí, aby průmysloví nebo profesionální uživatelé před použitím látky nebo směsi úspěšně absolvovali odbornou přípravu o bezpečném používání diisokyanátů.

Nesmí se uvádět na trh jako samotné látky, jako složky jiných látek nebo ve směsích pro průmyslové a profesionální použití **po dni 24. února 2022, pokud:**

- koncentrace diisokyanátů jednotlivě a dohromady není nižší než 0,1 % hmotnostních nebo
- dodavatel nezajistí, aby příjemce látky (látek) nebo směsi (směsí) dostal informace o požadavcích uvedených v písm. b), a na obalu není uvedeno následující prohlášení způsobem, který se viditelně odlišuje od ostatních informací na štítku: „Ode dne 24. srpna 2023 se pro průmyslové nebo profesionální použití vyžaduje odpovídající odborná příprava.“

Pro účely této položky se pojmem „**průmysloví a profesionální uživatelé**“ rozumí jakýkoli pracovník či osoba samostatně výdělečně činná manipulující s diisokyanáty samostatně, jakožto složkami jiných látek nebo ve směsích pro průmyslové a profesionální použití nebo dohlížející na tyto úkoly.

Odborná příprava uvedená v písm. b) zahrnuje pokyny ke kontrole dermální a inhalační expozice diisokyanátům na pracovišti, aniž je dotčena jakákoli vnitrostátní limitní hodnota expozice na pracovišti nebo jiná vhodná opatření k řízení rizik na vnitrostátní úrovni. Tuto odbornou přípravu provádí odborník na bezpečnost a ochranu zdraví při práci s odbornou způsobilostí získanou příslušným odborným vzděláváním.

Dodavatel musí zajistit, aby příjemci byly poskytnuty **vzdělávací materiály a kurzy v úředním jazyce** (úředních jazycích) členského státu (členských států), v nichž se látka (látky) nebo směs (směsi) dodávají. Školení zohlední rovněž specifickou dodávaného produktu, včetně složení, balení a designu.

Zaměstnavatel nebo osoba samostatně výdělečně činná doloží úspěšné absolvování odborné přípravy. Odborná příprava se obnovuje nejméně každých pět let.

Podrobnosti jsou uvedeny v položce 74 [Nařízení Komise \(EU\) 2020/1149](#).

Školení:

Školení provádí odborně způsobilá osoba (OZO) v BOZP. Možnosti školení jsou popsány např. v článku <https://www.envigroup.cz/povinne-skoleni-pracovniku-pro-bezpecne-pouzivani-diisokyanatu.html>.

Informace v bezpečnostním listu:

Pokud se na látku nebo směs vztahují specifická ustanovení týkající se ochrany lidského zdraví nebo životního prostředí na úrovni Unie (např. [povolení](#) nebo [omezení](#)), musí být tato ustanovení zmíněna v bodě 15.1 bezpečnostního listu.

Látky na [kandidátském seznamu](#) > SVHC látky (látky vzbuzující velmi velké obavy):

- **Poskytování bezpečnostních listů (BL)** pro látky na kandidátském seznamu: dodavatelé směsí, které nejsou klasifikovány jako nebezpečné a jsou uváděny na trh v EU a EHP, musí poskytnout BL, pokud směsi obsahují látku z kandidátského seznamu v koncentraci **vyšší než 0,1 %** hmotnostních pro směsi pevné a kapalné nebo vyšší než 0,2 % objemových pro směsi plyné.
- **Oznamování látek obsažených v předmětech** (do 6 měsíců poté, co byla látka zařazena na kandidátský seznam). Výrobci a dovozci předmětů musí notifikovat látku v předmětech u ECHA, pokud byly splněny všechny následující podmínky, že předmět obsahuje látku z Kandidátského seznamu v koncentraci **vyšší než 0,1 % hm.** a její celkové množství v předmětu je **vyšší než 1t/rok** na výrobce nebo dovozce. Látka se nemusí oznamovat ECHA v případě, že látka již byla pro dané použití zaregistrována jinou společností nebo lze prokázat, že nedochází k expozici lidí nebo životního prostředí během celého životního cyklu předmětu.
- **Povinnost poskytnutí informací v odběratelském řetězci.** Dodavatelé předmětů, jejichž předměty obsahují látku z Kandidátského seznamu v koncentraci **vyšší než 0,1 % hm.** musí poskytnout informace, které umožní bezpečné použití předmětu (průmyslovým odběratelům automaticky, spotřebitelům na požádání ve lhůtě 45 dní od požádání). Informace musí obsahovat minimálně název látky. Pro poskytování informací není stanoven hmotnostní limit výroby/dovozu.
- **Dodavatel předmětu** (vč. distributorů), **který obsahuje [SVHC látku](#) v koncentraci vyšší než 0,1 % hmotnostních** (čl. 33 odst. 1 nařízení REACH), je **povinen před uvedením předmětu na trh poskytovat informace** do databáze vedené Evropskou agenturou pro chemické látky (**databáze SCIP**, podle čl. 9 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 o odpadech).

2.13 Oznamovací povinnost při výrobě či "dovozu" chemické směsi (přípravku) do ČR

Dovozce či výrobce nebezpečné směsi; distributor nebezpečné směsi z EU; výrobce detergentu; distributor detergentu z EU; dodavatel předmětu obsahující SVHC látky; musí plnit oznamovací povinnost.

[§ 22](#) zákona č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a směsích, vyhl. [61/2013 Sb.](#), příloha VIII nařízení CLP

Dovozce nebo následný uživatel (výrobce směsi), který jako první **uvádí** na trh EU na území ČR **směs**, která má nebezpečné fyzikálně-chemické vlastnosti nebo nebezpečné vlastnosti ovlivňující zdraví, je povinen před prvním uvedením této směsi na trh poskytnout MZd prostřednictvím portálu spravovaného Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA) informace o jejím vlivu na zdraví v rozsahu a způsobem stanoveným v příloze VIII nařízení CLP.

Distributor, který na území ČR **uvádí** na trh **směs**, která má nebezpečné fyzikálně-chemické vlastnosti nebo nebezpečné vlastnosti ovlivňující zdraví, je povinen před prvním uvedením této směsi na trh poskytnout MZd prostřednictvím portálu spravovaného ECHA informace o jejím vlivu na zdraví v rozsahu a způsobem stanoveným v příloze VIII nařízení CLP, pokud tyto informace nebyly poskytnuty podle předchozího odstavce nebo distributor mění označení této směsi. Povinnost podle předchozí věty může za distributora splnit dodavatel, pokud se tak dohodnou; odpovědnost za splnění této povinnosti má nadále distributor.

Příloha A3

Přehledová tabulka zákazů, omezení a povinností v souvislosti s nakládáním s chemickými látkami a směsmi

Povinnosti stanovené právníky osobám a podnikajícím fyzickým osobám zákonem č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, zákoníkem práce a vyhláškou č. 180/2015 Sb. o zakázaných pracích a pracovištích.

Klasifikace nebezpečnosti chemických látek a směsí			NUTNO ZAJISTIT	ZÁKAZ/OMEZENÍ					
			bod 2.3	bod 2.1	bod 2.1	bod 2.1	bod 2.2		
Třída nebezpečnosti	Kód třídy a kategorie	H věta	Dohled odborně způsobilé osoby a školení 1 x 2 roky (§ 44a, odst. 6)	Prodávat, přenechat nebo darovat (§ 44a, odst.3)	Prodávat, přenechat nebo darovat osobě mladší 18 let (§ 44a, odst. 4)	Prodávat v automatech a do přenesených nádob (§ 44a, odst. 5)	Těhotné zaměstnankyně: zákaz prací s CHLS (vyhl. 180/2015 Sb.)	Kojící zaměstnankyně: zákaz prací s CHLS (vyhl. 180/2015 Sb.)	Mladiství zaměstnanci: zákaz prací s CHLS (vyhl. 180/2015 Sb.)
Akutní toxicita	Acute Tox. 1, 2	H300, H310, H330	●	●	●	●	●	●	●
Akutní toxicita	Acute Tox. 3	H301, H311, H331			●	●	●	●	●
Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice	STOT SE 1	H370			●	●	●	●	●
Toxicita pro specifické cílové orgány- opakovaná expozice	STOT RE 1	H372			●	●	●	●	●
Žíravost pro kůži	Skin Corr. 1	H314			●	●			●
Mutagenita v zárodečných buňkách	Muta. 1A, 1B	H340					●	●	●
Karcinogenita	Carc. 1A, 1B	H350, H350i					●	●	●
Toxicita pro reprodukci	Repr. 1A, 1B	H360, H360FD, H360F, H360D, H360Df, H360Fd					●	●	●
CHLS způsobující akutní nebo chronické otravy s těžkými nebo nevratnými účinky pro zdraví		H371, H373					●	●	●
CHLS: karcinogen kategorie 2		H351					●	●	●
CHLS: mutagen v zárodečných buňkách kategorie 2		H341					●	●	●
CHLS toxické pro reprodukci kategorie 2		H361d, H361, H361f nebo H361fd					●	●	●
CHLS senzibilizující dýchací cesty nebo kůži		H334, H317					●	●	●
CHLS způsobující vážné poškození očí		H318							●
CHLS nebezpečné při vdechnutí		H304							●
CHLS: hořlavé kapaliny kategorie 1 nebo 2		H224, H225							●
CHLS: hořlavé plyny kategorie 1 nebo 2 s větou		H220, H221							●
CHLS: aerosoly kategorie 1		H222							●
CHLS: samovolně reagující látky a směsmi typu A, B, C nebo D		H240, H241, H242							●
CHLS: výbušniny kategorie nestabilní výbušniny		H200							●
CHLS: výbušniny podtřídy 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 nebo 1.5		H201, H202, H203, H204, H205							●
CHLS: organické peroxidy typu A nebo B		H240, H241							●
CHLS: kojení prostřednictvím mateřského mléka		H362						●	

Základní přehled povinností v oblasti uvádění CHLS na trh

Registrace látek podle REACH; Oznámení látek na Evropskou chemickou agenturu (ECHA):

- **Registrace:** kdo vyrábí nebo dováží v rámci Evropské unie (+ Island, Lichtenštejnsko a Norsko) látku samotnou nebo obsaženou ve směsi v množství 1 tuny nebo větším za rok, má povinnost povinen podat Evropské chemické agentuře žádost o registraci látky.
- **Notifikace:** kdo vyrábí v EU nebo dováží do EU chemickou látku klasifikovanou jako nebezpečná (samotnou nebo obsaženou ve směsi a bez ohledu na její množství) musí podat do ECHA oznámení (tzv. notifikaci).

Nařízení REACH byste tedy měli věnovat velkou pozornost, pokud jste:

- **výrobce** – vyrábíte chemické látky, které váš podnik buď sám prodává, nebo je dodává jiným podnikům,
- **dovozce** – nakupujete v zemích mimo EU chemické látky či směsi nebo předměty chemické látky obsahující, například oděvy, nábytek nebo plastové zboží.

Oznamování nebezpečných směsí do systému ChLaP/PCN (Metodický výklad MZd) provádí:

- **Dovozce do EU nebo následný uživatel (tj. výrobce směsi)**, který jako první uvádí na trh EU na území ČR směs, která má nebezpečné fyzikálně-chemické vlastnosti nebo nebezpečné vlastnosti ovlivňující zdraví.
- **Distributor**, který na území České republiky uvádí na trh směs z jiného členského státu EU, která má nebezpečné fyzikálně-chemické vlastnosti nebo nebezpečné vlastnosti ovlivňující zdraví (tj. "dovoz" nebezpečné směsi z EU pro další prodej v ČR).
- **Výrobce**, který uvádí na trh Evropské unie na území České republiky **detergent**.
- **Distributor**, který na území České republiky uvádí na trh **detergent z jiného členského státu** Evropské unie.

Oznámení v registru CHLaP musí být provedeno **do 45 dnů** od prvního uvedení na trh. Každá změna týkající se výrobku musí být též oznámena ve lhůtě 45 dnů od změny informací (přejmenování výrobku apod.).

Dodání bezpečnostního listu:

Dodavatel je povinen poskytnout příjemci bezpečnostní list (BL) zdarma v tištěné nebo elektronické podobě **nejpozději v den**, kdy je látka nebo směs poprvé dodána.

BL se poskytuje v **úředním jazyce státu**, v němž je látka nebo směs uváděna na trh. Tzn., že **prodej v ČR = český bezpečnostní list** (+ české označení na obale).

Pokud dojde k aktualizaci BL, je dodavatel povinen zaslat aktualizovaný BL všem příjemcům, kterým byly látka nebo směs **dodány během předchozích 12 měsíců**.

Od 1.6.2017 musí být ve všech BL uváděna klasifikace pouze podle nařízení CLP!

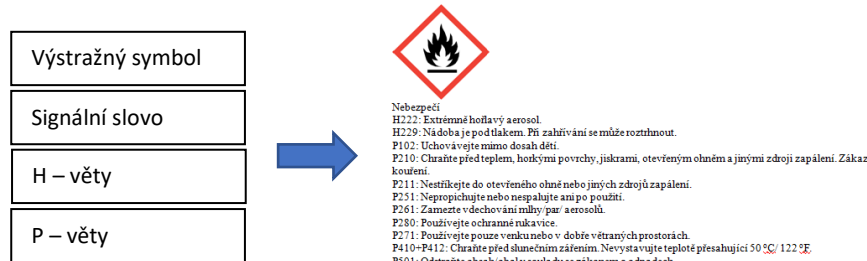
Před uvedením nebezpečných chemických látek na trh musí společnosti **provést jejich klasifikaci, označení a balení** podle nařízení CLP. Pokud máte stále zásoby výrobků s označením podle požadavků předchozích právních předpisů (oranžové čtvercové symboly), nesmíte je nadále neuvádět na trh bez **provedení nové klasifikace a označení v souladu s nařízením CLP**.

Od 1.6.2017 lze dodávat pouze takové nebezpečné chemické směsi, které jsou označené štítkem s výstražným symbolem podle nařízení CLP. V bezpečnostním listě musí být od 1.6.2017 uváděna klasifikace již jen podle nařízení CLP.

Internetový prodej nebezpečných látek a směsí (nařízení CLP)

Každá reklama na látku klasifikovanou jako nebezpečná musí uvádět příslušné třídy nebo kategorie nebezpečnosti. Každá reklama na směs klasifikovanou jako nebezpečná, která umožňuje komukoliv ze široké veřejnosti uzavřít kupní smlouvu, aniž by předtím viděl štítek dané směsi, musí uvádět typ nebezpečnosti označen na štítku. V nabídce výrobku je tedy nutno uvádět **standardní věty o nebezpečnosti**, včetně doplňkových informací o nebezpečnosti (EUH-věty). Doporučeno je také uvádět **výstražný symbol a signální slovo**. Z hlediska výrobků určených pro spotřebitele není považováno za dostatečné, pokud je informace o nebezpečnosti výrobku poskytnuta pouze formou přiloženého bezpečnostního listu.

Za vyhovující je dále považováno uvedení fotografie nebo všech údajů originálního štítku s údaji, které jsou čitelné a obvykle obsahují všechny důležité údaje – výstražné symboly, H-věty).

Minimální rozměry štítků a výstražných symbolů:

Objem balení	Rozměry štítku (v mm)	Rozměry každého z výstražných symbolů (v mm)
nepřesahující 3 litry	pokud možno alespoň 52 × 74	větší než 10 × 10, pokud možno alespoň 16 × 16
větší než 3 litry, ale nepřesahující 50 litrů	alespoň 74 × 105	alespoň 23 × 23
větší než 50 litrů, ale nepřesahující 500 litrů	alespoň 105 × 148	alespoň 32 × 32
větší než 500 litrů	alespoň 148 × 210	alespoň 46 × 46

5.12.2017

Zákon o odpadech: shromažďování/skladování/označování odpadů

Shromažďování odpadů

Shromažďovat odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií.

Shromažďováním odpadu se pro účely zákona o odpadech rozumí

- soustředování odpadu v **místě jeho vzniku**, pokud uložení odpadu v místě shromažďování nepřesáhne **dobu 1 roku**,
- soustředování **ostatních** odpadů, kdy je na shromažďovací místo původcem odpadu přepraven ostatní odpad, který vznikl na jednom místě **mimo provozovnu původce odpadu** v množství **nejvýše 20 tun**, pokud je přepraven neprodleně po jeho vzniku **do provozovny původce odpadu**.

Jednotlivé odpady musí být po jejich vzniku shromažďovány utříděné podle druhů a kategorií.

Skladování odpadů

Skladovat odpady lze jen v zařízení k tomu určeném po dobu nejdéle 1 roku před jejich odstraněním nebo po dobu nejdéle 3 let před jejich využitím.

- Zařízení (§ 21/2)** ke skladování odpadu **musí mít povolení KÚ**: pro nebezpečné odpady nebo kapacita ostatních odpadů je nad 100 t nebo jsou ve skladu odpady od jiných osob.
- Zařízení (§ 21/3)** ke skladování odpadu **bez povolení KÚ**: zařízení **vymezené v příloze č. 4** zákona (jen pro odpady ostatní, které vznikly při činnosti jeho provozovatele, maximální okamžitá kapacita zařízení smí být nejvýše 100 t). **Sklad musí být ohlášen na KÚ dle § 95/1 > přidělení IČS).**

Označování nebezpečných odpadů

Původce odpadu a oprávněná osoba, která nakládá s nebezpečnými odpady, jsou povinni zajistit, aby nebezpečné odpady byly správně označeny.

Původce a oprávněná osoba, která nakládá s nebezpečnými odpady, jsou povinni zajistit, aby všechny nebezpečné odpady byly označeny písemně způsobem a v rozsahu stanoveném vyhláškou.

Prostředky pro soustředování nebezpečných odpadů musí být označeny:

- názvem odpadu,
- jeho katalogovým číslem,
- kódem a názvem nebezpečné vlastnosti,
- nápisem "nebezpečný odpad",
- výstražným grafickým symbolem (podle nařízení CLP).

Podrobněji je způsob a rozsah označování nebezpečných odpadů je uveden ve vyhlášce o podrobnostech (umístění označení, rozměry označení odpadů podle velikosti nádob, provedení symbolů nebezpečnosti a další).

Identifikační list nebezpečného odpadu

Původce odpadu a oprávněná osoba, která nakládá s nebezpečným odpadem, jsou povinni zpracovat identifikační list nebezpečného odpadu a místa nakládání s nebezpečným odpadem tímto listem vybavit.

Původce odpadu a provozovatel zařízení, kteří nakládají s NO, jsou povinni zpracovat identifikační list nebezpečného odpadu a místa nakládání s nebezpečným odpadem tímto listem vybavit. Obsah identifikačního listu stanovuje vyhláška o podrobnostech.

Vodní zákon: závadné látky (havarijní plán, požadavky na zabezpečení proti úniku), § 39 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách

Závadné látky:

(1) Závadné látky jsou látky, které **nejsou odpadními ani důlními vodami** a které mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod (dále jen „závadné látky“).

Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevníkly do povrchových nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí.

§ 3 odst. 1 vyhl. 450/2005 Sb.:

Uživatelé závadných látek s nimi nakládají tak, aby nevníkly do povrchových nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí, a řídí se při tom výstražnými symboly, uvedenými na obale výrobku s obsahem konkrétní závadné látky, a pokyny pro bezpečné zacházení s nimi, které stanoví zvláštní právní předpisy (chemická legislativa – dnes CLP).

Havarijní plán:

(2) V případech, kdy uživatel závadných látek zachází s těmito látkami **ve větším rozsahu** nebo kdy zacházení s nimi je **spojeno se zvýšeným nebezpečím** pro povrchové nebo podzemní vody, má uživatel závadných látek povinnost činit tato opatření:

- a) **vypracovat plán opatření pro případy havárie (havarijní plán)** a předložit jej ke schválení příslušnému vodoprávnímu úřadu, **po schválení vodoprávním úřadem vložit havarijní plán do ISPOP (Havarijní plán schválený přede 1.8.2024 vloží uživatel závadných látek do ISPOP při nejbližší aktualizaci havarijního plánu, nejpozději však do 1.8.2026),**
- b) provádět záznamy o provedených opatřeních a tyto záznamy uchovávat po dobu 5 let.

§ 2 písm. b) a c) vyhl. 450/2005 Sb.:

- zacházením se závadnými látkami ve větším rozsahu
 - zacházení se závadnými látkami v **kapalném skupenství** v zařízení s celkovým množstvím v něm obsažených závadných látek nad 1000 l včetně nebo
 - v přenosných, k tomu určených, **obalech** s celkovým množstvím v nich obsažených závadných látek nad 2000 l včetně, **a to v kterémkoliv okamžiku.**
 - O zacházení s pevnými závadnými látkami ve větším rozsahu se nejedná, je-li s nimi nakládáno v kterémkoliv okamžiku v celkovém množství závadných látek do 2000 kg včetně (**zde nejde jen o obaly ale o jakékoliv uložení pevných závadných látek**).
- zacházením se závadnými látkami, které je spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody: zacházení s **nebezpečnou závadnou látkou** nebo zvláště **nebezpečnou závadnou látkou**, a to v ochranných pásmech vodních zdrojů I. a II. stupně, v ochranných pásmech přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod, v záplavových územích, na vodních tocích či vodních nádržích nebo v jejich blízkosti nebo **v bezprostřední blízkosti kanalizačních vpustí a šachet svedených do kanalizace** pro veřejnou potřebu nebo do povrchových vod (limity jsou uvedeny v celém znění).

(3) Seznam **nebezpečných závadných látek** a dalších látek nebo skupin látek, které v obdobné míře vyvolávají znepokojení (dále jen „nebezpečné látky“), **je uveden v příloze č. 1 k zákonu.** Jednotlivé zvláště nebezpečné látky jsou uvedeny pod označením zvláště nebezpečné látky nebo prioritní nebezpečné látky v nařízení vlády 401/2015 Sb.

Požadavky pro "více nebezpečné" nakládání se závadnými látkami (§ 39 odst. 4)

V jakých případech:

- kdo zachází se **zvláště nebezpečnými látkami** (*bez limitu, tj. v jakémkoliv množství*) nebo
- kdo zachází s **nebezpečnými látkami** (*bez limitu, tj. v jakémkoliv množství*) nebo
- kdo zachází se **závadnými látkami ve větším rozsahu** (*v množství pro havarijní plán, tj. 1000L a víc v zařízení nebo 2000L a víc v obalech nebo nad 2000 kg*) nebo
- kdy zacházení se závadnými látkami je spojeno se zvýšeným nebezpečím (*v množství pro havarijní plán – tj. NZL či ZNZL nad limit*).

➤ Je povinen učinit odpovídající opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod nebo do kanalizací.

➤ Je povinen zejména

- a) **umístit zařízení**, v němž se závadné látky používají, zachycují, skladují, zpracovávají nebo dopravují, tak, aby **bylo zabráněno nežádoucímu úniku** těchto látek **do půdy** nebo jejich nežádoucímu **smísení s odpadními nebo srážkovými vodami**,
- b) **používat jen takové zařízení**, popřípadě způsob při zacházení se závadnými látkami, **které jsou vhodné i z hlediska ochrany jakosti vod**,
- c) **nejméně jednou za 6 měsíců kontrolovat sklady a skládky**, včetně výstupů jejich kontrolního systému pro zjišťování úniku závadných látek a bezodkladně provádět jejich včasné opravy; **sklady musí být zabezpečeny nepropustnou úpravou** proti úniku závadných látek do podzemních vod,
- d) **nejméně jednou za 5 let**, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, prostřednictvím odborně způsobilé osoby zkoušet těsnost
 - potrubí nebo
 - nádrží určených pro skladování a
 - prostředků pro dopravu**zvláště nebezpečných látek a nebezpečných látek a**
v případě zjištění nedostatků bezodkladně provádět jejich včasné opravy;
v případě **skladování hnojiv a výluhů z objemných krmiv v nadzemních nádržích umístěných v záchytných vanách** o objemu větším, než je objem největší nádrže v nich umístěné, se **opakovaná zkouška těsnosti nepožaduje (!!!)**,
- e) vybudovat a provozovat odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniků závadných látek,
- f) zajistit, aby nově budované stavby byly zajištěny proti nežádoucímu úniku těchto látek při hašení požáru.

(5) Opatření podle odstavce 4 se přiměřeně vztahují i **na použité obaly závadných látek**.

(6) Každý, kdo zachází se zvláště nebezpečnými látkami, je povinen vést záznamy o typech těchto látek, které jsou zpracovávány nebo s nimiž se nakládá, o jejich množství, o obsahu jejich účinných složek, o jejich vlastnostech zejména ve vztahu k povrchovým a podzemním vodám a tyto informace na vyžádání poskytnout vodoprávnímu úřadu a Hasičskému záchrannému sboru České republiky. => **tj. mít ke všem zvláště nebezpečným látkám bezpečnostní list (to je též stanoveno nařízením REACH čl. 35)**

Posouzení objektu či zařízení podle zákona o prevenci závažných havárií

Právník nebo podnikající fyzická osoba, která užívá objekt, v němž je umístěna jedna nebo více vybraných nebezpečných látek, je povinna provést jeho posouzení.

Předpisy: § 3-7 zákona č. 224/2015 Sb.

Tato oblast zákona o prevenci závažných havárií se týká všech firem (přesněji všech právnických nebo podnikajících fyzických osob), v jejichž objektech je umístěna vybraná nebezpečná látka (a to bez ohledu na její množství). Seznam dotčených látek je uveden v příloze A2 (příloha č. 1 zákona).

Vzhledem k zásadnímu významu jednotlivých pojmů, si vždy ověřte jejich přesný význam v kapitole 2 (hlavně pojmy objekt, zařízení, nebezpečná látka, provozovatel, uživatel, umístění nebezpečné látky apod.).

Provozovatel nebo uživatel objektu je povinen přijmout všechna opatření nezbytná k prevenci závažných havárií a omezení jejich následků na životy a zdraví lidí a zvířat, životní prostředí a majetek.

Provozovatel nebo uživatel objektu je dále povinen:

- a) zpracovat seznam, ve kterém uvede druh, množství, klasifikaci a fyzikální formu všech nebezpečných látek umístěných v objektu (dále jen "seznam"),
- b) na základě seznamu provést součet poměrných množství nebezpečných látek umístěných v objektu podle vzorce a za podmínek uvedených v příloze A2 a
- c) na základě seznamu a výsledku součtu poměrných množství nebezpečných látek umístěných v objektu:
 - zpracovat protokol o nezařazení, nebo
 - navrhnout zařazení objektu do skupiny A nebo do skupiny B.

Protokol o nezařazení (§ 4 zákona):

Uživatel objektu zpracuje protokol o nezařazení, ve kterém zaznamená skutečnost, že množství nebezpečné látky umístěné v objektu je menší, než množství uvedené v příloze A2 v sloupci 2 tabulky I nebo II, a součet poměrných množství nebezpečných látek umístěných v objektu je menší než 1. Protokol o nezařazení se uchová pro účely kontroly (nikam se neposílá). Vzor protokolu o nezařazení je uveden v příloze č. 2 zákona.

Uživatel objektu musí zajistit aktualizaci protokolu o nezařazení po každém zvýšení množství nebezpečné látky umístěné v objektu přesahujícím 10 % dosavadního množství nebezpečné látky umístěné v objektu nebo při umístění další nebezpečné látky v objektu, která dosud nebyla v seznamu uvedena.

V případě, že množství nebezpečné látky umístěné v objektu přesáhne 2 % množství uvedeného v příloze A2 v sloupci 2 tabulky I nebo II, musí uživatel objektu do 1 měsíce zaslat protokol o nezařazení nebo jeho aktualizaci krajskému úřadu. Krajský úřad posoudí tento "nad dvouprocentní" protokol a v případě, že zjistí skutečnosti odůvodňující zařazení objektu do skupiny A nebo do skupiny B, zahájí řízení o zařazení objektu do příslušné skupiny.

Návrh na zařazení do skupiny A či B (§ 5-6 zákona):

Provozovatel (nebo uživatel, který má součet poměrných množství nebezpečných látek umístěných v objektu větší než 1) navrhne zařazení objektu do skupiny A či B, pokud množství nebezpečné látky umístěné v objektu dosáhne nejméně množství uvedeného v příloze A2 (v sloupci 2 pro skupinu A, v sloupci 3 skupinu pro B) tabulky I nebo II nebo součet poměrných množství nebezpečných látek umístěných v objektu dosáhne hodnoty 1.

Návrh na zařazení objektu do skupiny A nebo do skupiny B se zašle krajskému úřadu do 1 měsíce ode dne, kdy množství nebezpečné látky umístěné v objektu dosáhne nejméně množství uvedeného v příloze A2 tabulky I nebo II nebo součet poměrných množství nebezpečných látek umístěných v objektu dosáhne hodnoty 1. Návrh na zařazení se předkládá v elektronické podobě podle vzoru uvedeného v příloze č. 2 zákona. Krajský úřad posoudí návrh na zařazení předložený provozovatelem a rozhodne o zařazení objektu do skupiny A nebo do skupiny B.

Krajský úřad dále může určit objekty, u kterých může dojít k domino efektu, a rozhodne o zařazení těchto objektů do skupiny A nebo do skupiny B.

Příloha A2

(příloha č. 1 zákona č. 224/2015 Sb.)

Minimální množství nebezpečných látek, která jsou určující pro zařazení objektu do skupiny A nebo skupiny B a pro sčítání poměrného množství nebezpečných látek

Tabulka 1 Kategorie nebezpečných látek

Kategorie nebezpečnosti v souladu s nařízením (ES) č. 1272/2008	Množství nebezpečné látky v tunách	
Sloupec 1	Sloupec 2	Sloupec 3
A	B	
Oddíl „H“ – NEBEZPEČNOST PRO ZDRAVÍ		
H1 AKUTNÍ TOXICITA kategorie 1, všechny cesty expozice	5	20
H2 AKUTNÍ TOXICITA – kategorie 2, všechny cesty expozice – kategorie 3, inhalační cesta expozice (viz poznámka 1)	50	200
H3 TOXICITA PRO SPECIFICKÉ CÍLOVÉ ORGÁNY – JEDNORÁZOVÁ EXPOZICE Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice kategorie 1	50	200
Sloupec 1	Sloupec 2	Sloupec 3
Oddíl „P“ – FYZIKÁLNÍ NEBEZPEČNOST		
P1a VÝBUŠNINY (viz poznámka 2) – nestabilní výbušniny, nebo – výbušniny, oddíl 1.1, 1.2, 1.3, 1.5 nebo 1.6, nebo – látky nebo směsi, které mají výbušné vlastnosti podle metody A.14 dle nařízení (ES) č. 440/2008 (viz poznámka 3) a nenáležejí do třídy nebezpečnosti organické peroxidy nebo samovolně reagující látky a směsi	10	50
P1b VÝBUŠNINY (viz poznámka 8) Výbušniny, oddíl 1.4 (viz poznámka 4)	50	200
P2 HOŘLAVÉ PLYNY Hořlavé plyny, kategorie 1 nebo 2	10	50
P3a Hořlavé aerosoly (viz poznámka 5.1) „Hořlavé“ aerosoly kategorie 1 nebo 2 obsahující hořlavé plyny kategorie 1 nebo 2 nebo hořlavé kapaliny kategorie 1	150 (čisté)	500 (čisté)
P3b Hořlavé aerosoly (viz poznámka 5.1) „Hořlavé“ aerosoly kategorie 1 nebo 2 neobsahující hořlavé plyny kategorie 1 nebo 2 ani hořlavé kapaliny kategorie 1 (viz poznámka 5.2)	5 000 (čisté)	50 000 (čisté)
P4 OXIDUJÍCÍ PLYNY Oxidující plyny, kategorie 1	50	200
P5a HOŘLAVÉ KAPALINY – Hořlavé kapaliny, kategorie 1, nebo – hořlavé kapaliny kategorie 2 nebo 3 udržované za teplot nad jejich bodem varu nebo – jiné kapaliny s bodem vzplanutí ≤ 60 °C, udržované za teplot nad jejich bodem varu (viz poznámka 6)	10	50
P5b HOŘLAVÉ KAPALINY – Hořlavé kapaliny kategorie 2 nebo 3, u kterých zejména podmínky zpracování jako vysoký tlak nebo vysoká teplota mohou vytvořit nebezpečí závažné havárie, nebo – jiné kapaliny s bodem vzplanutí ≤ 60 °C, u kterých zejména podmínky zpracování jako vysoký tlak nebo vysoká teplota mohou vytvořit nebezpečí závažné havárie (viz poznámka 6)	50	200
P5c HOŘLAVÉ KAPALINY Hořlavé kapaliny, kategorie 2 nebo 3, nespádající pod položky P5a a P5b	5 000	50 000
P6a Samovolně reagující látky a směsi a organické peroxidy Samovolně reagující látky a směsi, typ A nebo B, nebo organické peroxidy, typ A nebo B	10	50
P6b Samovolně reagující látky a směsi a organické peroxidy Samovolně reagující látky a směsi, typ C, D, E nebo F, nebo organické peroxidy, typ C, D, E nebo F	50	200
P7 SAMOZÁPALNÉ kapaliny a tuhé látky Samozápalné kapaliny, kategorie 1 Samozápalné tuhé látky, kategorie 1	50	200
P8 OXIDUJÍCÍ KAPALINY A TUHÉ LÁTKY Oxidující kapaliny, kategorie 1, 2 nebo 3, nebo oxidující tuhé látky, kategorie 1, 2 nebo 3	50	200
Oddíl „E“ – NEBEZPEČNOST PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
E1 Nebezpečnost pro vodní prostředí v kategorii akutní 1 nebo chronická 1	100	200
E2 Nebezpečnost pro vodní prostředí v kategorii chronická 2	200	500
Oddíl „O“ – JINÁ NEBEZPEČNOST		
O1 Látky nebo směsi se standardní větou o nebezpečnosti EUH014	100	500
O2 Látky a směsi, které při styku s vodou uvolňují hořlavé plyny, kategorie 1	100	500
O3 Látky nebo směsi se standardní větou o nebezpečnosti EUH029	50	200

Tabulka II Jmenovitě vybrané nebezpečné látky

Nebezpečné látky	Číslo CAS (*)	Množství nebezpečné látky v tunách	
		Sloupec 2	Sloupec 3
Sloupec 1		A	B
1. Dusičnan amonný (viz poznámka 7)	-	5 000	10 000
2. Dusičnan amonný (viz poznámka 8)	-	1 250	5 000
3. Dusičnan amonný (viz poznámka 9)	-	350	2 500
4. Dusičnan amonný (viz poznámka 10)	-	10	50
5. Dusičnan draselný (viz poznámka 11)	-	5 000	10 000
6. Dusičnan draselný (viz poznámka 12)	-	1 250	5 000
7. Oxid arseničný, kyselina arseničná nebo její soli	1303-28-2	1	2
8. Oxid arsenitý, kyselina arsenitá nebo její soli	1327-53-3		0,1
9. Brom	7726-95-6	20	100
10. Chlor	7782-50-5	10	25
11. Sloučeniny niklu v inhalovatelné práškové formě: oxid nikelnatý, oxid nikličitý, sulfid nikelnatý, sulfid niklitý, oxid niklitý	-		1
12. Etylenimin	151-56-4	10	20
13. Fluor	7782-41-4	10	20
14. Formaldehyd (koncentrace $\geq 90\%$)	50-00-0	5	50
15. Vodík	1333-74-0	5	50
16. Chlorovodík (zkapalněný plyn)	7647-01-0	25	250
17. Alkylly olova	-	5	50
18. Zkapalněné hořlavé plyny, kategorie 1 nebo 2 (včetně LPG) a zemní plyn (viz poznámka 13)	-	50	200
19. Acetylen	74-86-2	5	50
20. Etylenoxid	75-21-8	5	50
21. Propylenoxid	75-56-9	5	50
22. Methanol	67-56-1	500	5 000
23. 4, 4'-metylen bis (2-chloranilin) nebo jeho soli, v práškové formě	101-14-4		0,01
24. Methylisokyanát	624-83-9		0,15
25. Kyslík	7782-44-7	200	2 000
26. 2,4-toluen diisokyanát; 2,6-toluen diisokyanát	91-08-7 584-84-9	10	100
27. Karbonyldichlorid (fosgen)	75-44-5	0,3	0,75
28. Arsan (arsenovodík)	7784-42-1	0,2	1
29. Fosfan (fosforovodík)	7803-51-2	0,2	1
30. Chlorid sirnatý	10545-99-0		1
31. Oxid sírový	7446-11-9	15	75
32. Polychlordibenzofurany a polychlordibenzodioxiny (včetně TCDD), kalkulované jako ekvivalent TCDD (viz poznámka 14)	-		0,001
33. Tyto KARCINOGENY nebo směsi obsahující tyto karcinogeny v koncentracích vyšších než 5 % hmotnostních: 4-aminobifenyl nebo jeho soli, benzotrichlorid, benzinid nebo jeho soli, bis(chlormethyl)ether, chlormethylmethylether, 1,2-dibrommethan, diethylsulfát, dimethylsulfát, dimethylkarbamoylchlorid, 1,2-dibrom-3-chloropropan, 1,2-dimethylhydrazin, dimethylnitrosoamin, hexamethylfosfortriimid, hydrazin, 2-naftylamin nebo jeho soli, 4-nitrodifenyl a 1,3 propansulton	-	0,5	2
Sloupec 1		Sloupec 2	Sloupec 3
34. Ropné produkty a alternativní paliva a) benzíny a primární benzíny, b) letecké petroleje (včetně paliva pro reaktivní motory), c) plynové oleje (včetně motorové nafty, topných olejů pro domácnost a směsí plynových olejů) d) těžké topné oleje e) alternativní paliva sloužící ke stejným účelům a mající podobné vlastnosti, pokud jde o hořlavost a nebezpečnost pro životní prostředí jako produkty uvedené v písmenech a) až d)	-	2 500	25 000
35. Bezvodý amoniak	7664-41-7	50	200
36. Fluorid boritý	7637-07-2	5	20
37. Sirovodík	7783-06-4	5	20
38. Piperidin	110-89-4	50	200
39. Bis(2-dimethylaminoethyl)(methyl)amin	3030-47-5	50	200
40. 3-(2-ethylhexyloxy)propylamin	5397-31-9	50	200
41. Směsi (*) chlornanu sodného klasifikované ve třídě akutní toxicita pro vodní prostředí, kategorie 1 [H400] obsahující méně než 5 % aktivního chlóru a neklasifikované v žádné jiné kategorii nebezpečnosti v tabulce I přílohy I. (*) Za předpokladu, že směs při nepřítomnosti chlornanu sodného nebude klasifikována ve třídě akutní toxicita pro vodní prostředí 1 [H400].		200	500
42. Propylamin (viz poznámka 15)	107-10-8	500	2 000
43. Terc-butyl-akrylát (viz poznámka 15)	1663-39-4	200	500
44. 2-methyl-3-butenitril (viz poznámka 15)	16529-56-9	500	2 000
45. Tetrahydro-3,5-dimethyl-1,3,5-thiadiazin-2-thion (Dazo-met) (viz poznámka 15)	533-74-4	100	200
46. Methyl-akrylát (viz poznámka 15)	96-33-3	500	2 000
47. 3-methylpyridin (viz poznámka 15)	108-99-6	500	2 000
48. 1-brom-3-chloropropan (viz poznámka 15)	109-70-6	500	2 000

(*) Číslo CAS je uváděno pouze pro informaci.

Ekologická újma – základní hodnocení rizik

§ 14 zákona 167/08 Sb., NV č. 295/2011 Sb., metodické pokyny (základní hodnocení, podrobné hodnocení)

Provozovatel, který vykonává provozní činnost uvedenou v příloha č. 1 zákona č. 167/2008 Sb., je povinen **zabezpečit finanční zajištění** k náhradě nákladů podle zákona. K tomu je provozovatel **povinen provést hodnocení rizik** jednotlivých provozních činností uvedených v příloze č. 1 zákona, které hodlá provozovat, a toto hodnocení průběžně aktualizovat v případě významných změn provozní činnosti. Bez zabezpečení finančního zajištění podle tohoto zákona nelze vykonávat činnost uvedenou v příloze č. 1 zákona. Povinnost provést vyhodnocení rizik a zajistit si finanční zajištění platí od 1.1.2013 (*poznámka: k tomuto datu už musí být hodnocení i finanční zajištění hotovo!*).

Finanční zajištění **není povinen zabezpečit** provozovatel, který:

- prokáže na základě hodnocení rizik, že provozní činností může způsobit ekologickou újmu, jejíž náprava si vyžádá náklady nižší než 20 000 000 Kč (**tj. když základní hodnocení rizik je do 50 bodů; nebo podrobné hodnocení rizik je pod 20 mil. Kč**), nebo
- může svojí provozní činností způsobit ekologickou újmu, jejíž náprava si vyžádá náklady vyšší než 20 000 000 Kč a provozovatel je současně **registrován v Programu EMAS** nebo prokazatelně zahájil činnosti potřebné pro zaregistrování do tohoto programu, nebo má **certifikovaný EMS** podle ISO 14001 nebo prokazatelně zahájil činnosti potřebné k získání této certifikace.

Bližší informace o hodnocení rizik a finančním zajištění (NV 295/2011 Sb.):

Hodnocení rizik ekologické újmy provádí příslušný provozovatel **zvlášť pro každé místo provozní činnosti**.

Příslušný provozovatel **provádí základní hodnocení rizik ekologické újmy**. V případě, že počet bodů dosažených v základním hodnocení rizika **je vyšší než 50, provádí provozovatel podrobné hodnocení rizika** ekologické újmy. Základní hodnocení rizika není povinen provést příslušný provozovatel, který provádí přímo podrobné hodnocení rizika.

Provozovatel registrovaný v Programu EMAS nebo provozovatel, který prokazatelně zahájil činnosti potřebné pro zaregistrování do tohoto programu, nebo má certifikovaný systém podle ISO 14 001 nebo prokazatelně zahájil činnosti potřebné k získání této certifikace, **provádí pouze základní hodnocení rizika**.

Náležitosti **základního hodnocení rizika**, včetně bodového hodnocení jednotlivých údajů, jsou stanoveny v příloze č. 1 NV 295/2011 Sb. Náležitosti **podrobného hodnocení rizika** jsou stanoveny v příloze č. 2 NV 295/2011 Sb.

Seznam provozních činností příloha č. 1 zákona č. 167/2008 Sb.:

1. Provozování zařízení podléhající vydání integrovaného povolení podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 76/2002 Sb. o integrované prevenci),
2. provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů podléhajících souhlasu podle zvláštního právního předpisu (§ 14 zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech),
3. vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních podléhajících povolení podle zvláštního právního předpisu (§ 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 254/2001 Sb. o vodách, Nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech),
4. čerpání znečištěných podzemních vod a jejich následné odvádění do vod povrchových nebo podzemních podléhající povolení podle zvláštního právního předpisu (§ 8 odst. 1 písm. e) zákona č. 254/2001 Sb. o vodách),
5. odběr povrchových vod podléhající povolení podle zvláštního právního předpisu (§ 8 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách),
6. odběr podzemních vod podléhající povolení podle zvláštního právního předpisu (§ 8 odst. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách),
7. čerpání povrchových nebo podzemních vod a jejich následné vypouštění do těchto vod za účelem získání tepelné energie podléhající povolení podle zvláštního právního předpisu (§ 8 odst. 1 písm. d) zákona č. 254/2001 Sb. o vodách),
8. vzdouvání nebo akumulace povrchových vod podléhající povolení podle zvláštního právního předpisu (§ 8 odst. 1 písm. a) bod 2 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách),
9. zacházení se závadnými látkami podle zvláštního právního předpisu (§ 39 odst. 2 a 4 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách, Vyhláška č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků),
10. nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky (zákon č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a směsích), přípravky na ochranu rostlin (§ 2 odst. 2 písm. g) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči) nebo biocidními přípravky (§ 2 odst. 2 zákona č. 120/2002 Sb., o biocidech) podle zvláštního právního předpisu (§ 44a zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví),
11. přeprava nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických přípravků potrubím nebo v železniční (např. zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, Přípojek-C-Řád pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečných věcí (RID) k Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF)), silniční (např. zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR)), vodní vnitrozemské (zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě), letecké (vyhláška č. 17/1966 Sb., o leteckém přepravním řádu) nebo námořní dopravě (zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě),
12. nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty),
13. přeshraniční přeprava odpadů do České republiky, z České republiky a přes Českou republiku (§ 53 zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech),
14. provozování stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší podléhající povolení podle zvláštního právního předpisu (zákon o ovzduší),
15. nakládání s těžebním odpadem (zákon č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem),
16. provozování úložišť oxidu uhličitého podléhající povolení podle jiného právního předpisu (Zákon č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur).

Dohoda ADR: povinnosti osob zúčastněných na přepravě nebezpečných věcí a nebezpečných odpadů

Osoby předávající nebezpečné věci k přepravě (odesílatel), dopravci a osoby zajišťující vykládku nebezpečných věcí (příjemce) jsou při přepravě nebezpečných věcí povinni v souladu s Dohodou ADR plnit stanovené povinnosti.

[§ 23](#) zákona č. 111/1994 Sb., [§ 17-17c](#) vyhlášky č. 478/2000 Sb., [Dohoda ADR](#)

Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (Dohoda ADR) je hlavním předpisem pro přepravu nebezpečných věcí po silnici. Tato dohoda je v pravidelných dvouletých intervalech aktualizována a je vždy uveřejněna ve Sbírce mezinárodních smluv. K dispozici je na [stránkách](#) MDČR.

Dohoda ADR řeší požadavky nejen na přepravu, ale i na s přepravou související činnosti jako jsou balení, plnění nákladu, či vykládka nebezpečných věcí. Mezi základní požadavky patří zajištění bezpečnostním poradcem, školení zúčastněných osob, předepsané vybavení vozidel a další požadavky.

Osoba předávající nebezpečné věci k přepravě (dále jen "odesílatel") je při přepravě nebezpečných věcí povinna v souladu s Dohodou ADR:

- předat dopravci řádně a úplně vyplněné průvodní doklady,
- zařadit a předat k přepravě pouze nebezpečné věci, jejichž přeprava je dovolena,
- předat nebezpečné věci k přepravě pouze, jsou-li dodržena ustanovení o způsobu přepravy nebezpečných věcí,
- dodržet ustanovení o zákazu společné nákladky,
- použít k balení nebezpečných věcí pouze schválené a předepsané obaly,
- zařadit, zabalit a označit nebezpečné věci nápisy a bezpečnostními značkami,
- označit kontejner bezpečnostními značkami a označením vztahujícím se k nákladu,
- ustanovit bezpečnostního poradce pro přepravu nebezpečných věcí,
- zabezpečit školení ostatních osob podílejících se na přepravě a
- uchovávat po dobu 2 let (od 1.7.2020 jen 1 rok) předepsané doklady.

Dopravce je při přepravě nebezpečných věcí povinen v souladu s Dohodou ADR:

- zajistit, aby v dopravní jednotce byly při přepravě řádně a úplně vyplněné průvodní doklady,
- zajistit, aby pro přepravu nebezpečných věcí byla použita dopravní jednotka k tomu způsobilá a vybavená předepsanými doklady,
- zajistit, aby přepravu prováděla pouze osádka dopravní jednotky složená z držitelů odpovídajících osvědčení,
- převzít k přepravě a přepravovat pouze nebezpečné věci, jejichž přeprava je dovolena,
- zajistit dodržení ustanovení o nákladce, včetně zákazu společné nákladky, vykládky, manipulaci, zajištění nákladu, provozu dopravní jednotky a dozoru nad ní,
- zabránit úniku látek nebo poškození přepravovaných věcí a nepřevzít k přepravě nebezpečné věci, u nichž je jejich obal poškozený nebo netěsný,
- zajistit, aby v případě nehody nebo mimořádné události členové osádky vozidla provedli opatření uvedená v písemných pokynech pro řidiče vozidla,
- provádět přepravu dopravní jednotkou označenou bezpečnostními značkami a označením vztahujícím se k nákladu,
- převzít k přepravě pouze kontejner označený bezpečnostními značkami a označením vztahujícím se k nákladu,
- používat dopravní jednotku vybavenou předepsanou výbavou,
- dodržet ustanovení o způsobu přepravy nebezpečných věcí,
- vybavit dopravní jednotku hasicími přístroji,
- ustanovit bezpečnostního poradce pro přepravu nebezpečných věcí a
- uchovávat po dobu 1 roku předepsané doklady.

Osoba zajišťující vykládku nebezpečných věcí (dále jen "příjemce") je při přepravě nebezpečných věcí **povinna** v souladu s Dohodou ADR:

- ustanovit bezpečnostního poradce pro přepravu nebezpečných věcí,
- dodržet ustanovení o vykládce, čištění a dekontaminaci vozidla,
- zabezpečit školení ostatních osob podílejících se na přepravě a

Povinnosti dopravce, odesílatele a příjemce musí být zajištěny i v případě, že jde o přepravu pro vlastní potřeby.

Výjimka z povinnosti ustanovit bezpečnostního poradce (§ 17 vyhlášky):

Povinnosti právnických a fyzických osob týkající se bezpečnostních poradců pro přepravu nebezpečných věcí silniční dopravou (bezpečnostní poradce), jak jsou uvedeny v dohodě ADR, se nevztahují na osoby, jejichž činnost se týká přepravovaných množství nebezpečných věcí, která jsou v každé dopravní jednotce menší než limity uvedené v dohodě ADR, příloze A, části 1 kapitole 1.1 bodu 1.1.3.6 (*Vynětí z platnosti pro množství přepravovaná jednou dopravní jednotkou – viz dále přeprava v podlimitním množství*), části 2 kapitole 2.2 bodu 2.2.7.1.2 (*Kontaminace radioaktivními látkami*), části 3 kapitole 3.3 (*Zvláštní ustanovení pro určité látky nebo předměty*) a části 3 kapitole 3.4 (*Nebezpečné věci balené v omezených množstvích*).

Vynětí přepravy nebezpečných věcí z ADR:

Přeprava některých nebezpečných věcí je při dodržení stanovených podmínek zcela, nebo z části vyňata z platnosti ADR (bod 1.1.3 dohody ADR, bližší podrobnosti pro vynětí jsou v jednotlivých bodech):

- bod 1.1.3.1 Vynětí z platnosti vztahující se k druhu přepravy,
- bod 1.1.3.2 Vynětí z platnosti pro přepravu plynů,
- bod 1.1.3.3 Vynětí z platnosti pro přepravu kapalných pohonných látek,
- bod 1.1.3.4 Vynětí z platnosti podle zvláštních ustanovení a pro nebezpečné věci balené v omezených nebo vyňatých množstvích,
- bod 1.1.3.5 Vynětí z platnosti pro prázdné nevyčištěné obaly. Prázdné nevyčištěné obaly (včetně IBC a velkých obalů), které obsahovaly látky tříd 2, 3, 4.1, 5.1, 6.1, 8 a 9, nepodléhají ustanovením ADR, jestliže byla provedena přiměřená opatření vylučující jakékoli nebezpečí. Nebezpečí jsou vyloučena, jestliže byla provedena opatření vylučující všechna nebezpečí tříd 1 až 9.,
- bod 1.1.3.6 Vynětí z platnosti pro množství přepravovaná jednou dopravní jednotkou (viz dále),
- bod 1.1.3.7 Vynětí z platnosti pro přepravu systémů akumulace a výroby elektrické energie,
- bod 1.1.3.8 (Vyhrazeno),
- bod 1.1.3.9 Vynětí z platnosti vztahující se na nebezpečné věci používané pro chlazení nebo kondicionování během přepravy,
- bod 1.1.3.10 Vynětí z platnosti vztahující se na přepravu lamp a žárovek obsahujících nebezpečné věci.

Přeprava v podlimitním množství:

Pokud množství nebezpečných věcí přepravovaných jednou dopravní jednotkou nepřevyšuje hodnoty uvedené ve sloupci (3) tabulky uvedené v 1.1.3.6.3 dohody ADR pro danou přepravní kategorii (pokud nebezpečné věci přepravované v jedné dopravní jednotce patří do téže přepravní kategorie) nebo hodnotu vypočtenou podle 1.1.3.6.4 (pokud nebezpečné věci přepravované v jedné dopravní jednotce patří do různých přepravních kategorií), mohou být přepravovány v kusech v téže dopravní jednotce, aniž se použijí určitá ustanovení.

V případě přepravy v podlimitu nemusí být plněna následující ustanovení ADR:

- řidič vozidla nemusí absolvovat školení řidičů ADR,
- dopravní jednotka nebude označena oranžovými tabulkami,
- dopravní jednotka nemusí mít výbavu předepsanou dohodou ADR,
- ve vozidle nemusí být písemné pokyny pro případ nehody,

Dopravní jednotka musí mít hasicí přístroj s obsahem min. 2 kg suchého hasicího prášku a přepravní doklad.

Bezpečnostní listy, scénáře expozice (ES) – kdo a co s tím?

Pracujete-li během profesionálních činností s nebezpečnými chemickými látkami/směsmi (dále jen "CHL", "CHLS"), dodavatelé vám musí poskytnout bezpečnostní list.

Další informace lze získat ze scénářů expozice přiložených k bezpečnostnímu listu látky. Ve scénářích expozice je popsáno, jak lze kontrolovat humánní a environmentální expozici látky a zajistit tak její bezpečné používání.

Abyste odpovídajícím způsobem kontrolovali rizika, musíte jako uživatel CHLS určit a provést příslušná opatření, o nichž vás vaši dodavatelé informovali (formou bezpečnostního listu nebo scénářů expozice).

Dodáváte-li látky nebo směsi následným uživatelům, musíte svým zákazníkům sdělit příslušné informace a poskytnout jim odpovídající poradenství ohledně řízení rizik.

Bezpečnostní listy

Z bezpečnostních listů se uživatelé CHLS dozví potřebné informace, které jim pomohou ochránit lidské zdraví a životní prostředí. Bezpečnostní list obsahuje mimo jiné:

- určení a požadované podrobnosti o složení chemické látky, včetně registračního čísla REACH (je-li registrovaná), a její hlavní technické funkce a použití,
- informace o klasifikaci nebezpečnosti a označování a prahových hodnotách expozice pro lidské zdraví a životní prostředí,
- doporučení pro manipulaci a skladování a kontroly expozice,
- opatření pro první pomoc, hašení požáru, bezpečnou přepravu, likvidaci a nouzové situace,
- základní fyzikální a chemické vlastnosti, včetně informací o stabilitě a reaktivitě, také podrobné toxikologické a ekologické informace
- příslušné informace o předpisech, kam spadají informace o tom, zda bylo posouzení chemické bezpečnosti provedeno v rámci registrace podle nařízení REACH a zda je látka v souladu s nařízením REACH předmětem povolení nebo omezení.

Scénáře expozice

Žadatel o registraci podle nařízení REACH vypracuje v rámci postupu registrace posouzení chemické bezpečnosti spolu s posouzením expozice pro látky registrované v množství nad 10 tun ročně a s určitými nebezpečnými vlastnostmi.

Součástí posouzení je vypracování scénářů expozice pro stanovená použití látky. Při dodání látky poskytnou následným uživatelům příslušné scénáře expozice.

Scénáře expozice popisují provozní podmínky a opatření pro odpovídající řízení rizik pro lidské zdraví a životní prostředí.

Vztahují se na celý životní cyklus látky, včetně výroby, průmyslového a profesionálního koncového použití, spotřebitelského použití a použití v předmětech.

Nařízení REACH přímo nespecifikuje formát a obsah scénáře expozice, ale obsahuje zejména následující části:

- podmínky použití ovlivňující expozici,
- odhad expozice (může zahrnovat míru charakterizace rizika) a
- pokyny pro následné uživatele, aby mohli posoudit, zda látku používají v mezích scénáře expozice.

Kdy bychom měli obdržet bezpečnostní listy a scénáře expozice?

Bezpečnostní list musí dodat dodavatel pro:

- látku nebo směs, která je klasifikována jako nebezpečná podle nařízení CLP,
- látku, která je perzistentní, bioakumulativní a toxická (PBT) nebo vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní (vPvB), nebo látku, která je zapsána na seznamu látek vzbuzujících mimořádné obavy.

Splňuje-li však látka nebo směs výše uvedená kritéria, ale je prodávána také široké veřejnosti, bezpečnostní list není nutné poskytnout, pokud o něj následný uživatel nebo distributor nepožádá.

U směsí, které nejsou klasifikovány jako nebezpečné, ale obsahují některé nebezpečné látky v koncentracích převyšujících stanovené limity, je třeba bezpečnostní list poskytnout, jestliže o něj požádají následní uživatelé nebo distributoři.

Když společnost v dodavatelském řetězci provede posouzení chemické bezpečnosti podle nařízení REACH, měli byste obdržet příslušné scénáře expozice připojené jako přílohu k bezpečnostnímu listu dané látky.

A směsi?

Dodavatelé nebezpečných směsí by měli poskytnout příslušné informace ze scénářů expozice látek ve směsi obsažených spolu s bezpečnostním listem směsi.

Tyto informace lze poskytnout různými způsoby:

- připojením informací o bezpečném používání směsi jako přílohy bezpečnostního listu nebo
- začleněním konsolidovaných informací o bezpečném použití směsi do hlavní části bezpečnostního listu, zejména do části 8, nebo
- připojením příslušných scénářů expozice pro látky ve směsi v příloze bezpečnostního listu.

Pokud máte v bezpečnostním listu k **čisté látce registrační číslo** a v **oddíle 15.2 je uvedeno, že bylo provedeno hodnocení rizika**, potřeba získat od **dodavatele expoziční scénář**.

Výjimky kdy u látky nebude připojen expoziční scénář:

- pokud je látka registrována v množství < 10 tun/rok,
- látka je registrována jako meziprodukt,
- látka není klasifikována jako nebezpečná ani PBT ani není PBT a vPvB,
- látka je vyjmuta z povinnosti registrace.

Jak postupovat?

Jakmile obdržíte bezpečnostní list, musíte stanovit a uplatňovat příslušná opatření, abyste adekvátně regulovali rizika na svém pracovišti.

Když obdržíte scénáře expozice spolu s BL, nejprve zjistěte, jestli se tyto scénáře expozice pokrývají vaše použití. Scénáře expozice by měly zahrnovat použití v rámci vašeho podniku a potenciální použití vašimi zákazníky, včetně pracovníků a spotřebitelů.

Následně ověřte, že jsou obsaženy i podmínky použití, a to porovnáním scénářů expozice od dodavatele se způsobem, jakým vy a vaši zákazníci látku používáte.

Nejsou-li použití nebo podmínky použití v obdržených ES uvedeny, musíte provést následující nezbytné kroky.

Jak postupovat, nejsou-li moje podmínky použití ve scénáři expozice uvedeny?

Nejsou-li použití nebo podmínky použití vás či vašich zákazníků v obdrženém ES uvedeny, máte následující možnosti:

- požádat dodavatele, aby vám odpovídající scénář expozice poskytl,
- v každém případě začněte uplatňovat podmínky použití popsané ve scénáři expozice, který jste obdrželi.
- pokud je to možné, nahraďte látku nebo postup alternativou, pro kterou je vaše použití popsáno,
- najděte jiného dodavatele, který je schopen poskytnout vám scénář expozice zahrnující vaše použití,
- proveďte posouzení chemické bezpečnosti a připravte svou vlastní zprávu o chemické bezpečnosti pro následné uživatele pro své použití a podmínky bezpečného použití nebo
- pokud je třeba, informujte agenturu ECHA.

Musím podat zprávu agentuře ECHA?

Zprávu agentuře ECHA musíte podat, pokud vaše použití nebo podmínky použití nejsou zahrnuty v obdrženém scénáři expozice a pokud:

- vypracujete zprávu následného uživatele o chemické bezpečnosti (CSR NU), přičemž množství látky pro dané použití převyšuje jednu tunu za rok, nebo
- povinnost vypracovat zprávu následného uživatele o chemické bezpečnosti se na vás nevztahuje, jelikož celkové množství použité látky nepřevyšuje jednu tunu za rok, nebo
- povinnost vypracovat zprávu následného uživatele o chemické bezpečnosti se na vás nevztahuje, jelikož látku používáte pro výzkum a vývoj zaměřený na výrobky a postupy.

Jaké jsou lhůty pro splnění povinností?

Nařízení REACH jasně stanoví časový sled plnění povinností následného uživatele. Je třeba jednat bezodkladně:

Den, kdy začínají běžet vaše lhůty (den, kdy obdržíte bezpečnostní list s registračním číslem a scénáři expozice)
=> 6 měsíců (lhůta pro případné informování agentury ECHA)

=> 12 měsíců (lhůta pro provedení opatření, která vám byla sdělena ve scénáři expozice, nebo alternativních kroků).

Základní povinnosti při nakládání s chemickými látkami a směsmi

1. Vytvořit seznam/registr používaných CHLS (výroba, údržba, úklid...). Seznam doplnit o informace: dodavatel, datum revize BL, klasifikace, místo použití, omezení (SVHC – kandidátský seznam, přílohy nařízení REACH XIV, XVII, POP's, PIC, RoHS, diisokyanáty, vyhl. 180/2015 Sb...)
2. Zajistit aktuální bezpečnostní listy (v českém jazyce při nákupu v ČR; při nákupu v zahraničí k cizojazyčným BL alespoň zpracovat interní bezpečnostní karty v českém jazyce).
3. Předat informace o riziku všem zaměstnancům – školení pracovníků (interval, rozsah a školitel > určit podle míry rizik).
4. Vyhodnotit nebezpečnost připravovaných směsí (v případě ředění či míchání).
5. Kontrolovat hodnoty přípustné expozice chemických látek v pracovním prostředí (NPK-P / PEL (CZ), případná rizika vyhodnotit, nastavit OOPP a další opatření k BOZP.
6. Zařadit objekt podle metodiky zákona o prevenci závažných havárií (zákon č. 224/2015 Sb.).
7. Vyhodnotit objekt podle zákona o předcházení ekologické újmě (zákon č. 167/2008 Sb.).
8. Zpracovat havarijní plán podle zákona č. 254/2001 Sb. o vodách (při překročení limitů z vyhl. 450/2005 Sb.: nad 1000L v zařízení/2000L v obalech/2000kg pevných látek).
9. Přijmout opatření proti únikům látek (zabezpečení, zachytňné vany, protihavarijní prostředky...).
10. Provéřit obsah VOC a vyhodnotit podle zákona č. 201/2012 Sb. o ovzduší (zařazení zdrojů znečišťování ovzduší).
11. Označit náhradní nádoby, nádrže, sklady a potrubí podle § 4 NV 375/2017 Sb.
12. Skladovat CHLS v souladu s pravidly pro společné skladování (podle pokynů v BL).
13. Správně zařadit a označit související odpady (nebezpečné vlastnosti, ILNO a etikety).
14. V případě BL s expozičním scénářem: vyhodnotit soulad podmínek použití chemické látky/směsi.
15. Sledovat množství dovezené látky ze zemí mimo EU (v případě překročení 1 tuny/rok je nutná registrace; při nepřekročení stanoveného limitu notifikace nebezpečné látky do ECHA).
16. Oznámit vyráběné / dovážené látky / směsi / předměty do příslušných registrů a portálů (nebezpečné chemické směsi do PCN; předměty s obsahem SVHC látky > 0,1% do SCIP databáze).
17. Provéřit povinnosti v oblasti ADR (příjemce a odesílatel).
18. Archivovat bezpečnostní listy používaných chemikálií (při profesionální/průmyslové činnosti) po dobu 10 let od ukončení používání.

Archivace a uchovávání v oblasti CHLS a veřejného zdraví

Oblast / článek PPE	dotčená osoba	lhůta	povinnost
veřejné zdraví	Provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu	5 let	§ 4 odst. 2 zákona 258/2000Sb. Provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu (§ 3 odst. 2 zákona 258/2000Sb.) je povinen uchovávat po dobu 5 let ode dne odběru vzorku pitné vody protokol o kontrole pitné vody.
veřejné zdraví	Provozovatel přírodního nebo umělého koupaliště nebo sauny	5 let	§ 6c odst. 1 písm. c) zákona 258/2000Sb. Provozovatel přírodního nebo umělého koupaliště nebo sauny je povinen uchovávat protokol o výsledku laboratorní kontroly jakosti vody po dobu 5 let ode dne jeho vyhotovení.
veřejné zdraví	Provozovatel umělého koupaliště nebo sauny	1 rok	§ 6f odst. 1 písm. h) zákona 258/2000Sb. Provozovatel umělého koupaliště nebo sauny je povinen vést provozní deník a evidenci o výsledcích kontrol a měření provedených podle písmen c), e) a g) a uchovávat je po dobu 1 roku
veřejné zdraví	Provozovatel služby, při které se používá k péči o tělo zdroj neionizujícího záření	po dobu životnosti zdroje neionizujícího záření	§ 35 odst. 4 zákona 258/2000Sb. Provozovatel služby, při které se používá k péči o tělo zdroj neionizujícího záření je povinen vést evidenci, ve které uvede pro každý zdroj neionizujícího záření délku časového úseku, po který je denně v provozu; evidenci je povinen uchovávat po dobu životnosti zdroje neionizujícího záření.
a4	Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba nakládající s vysoce toxickými CHLS (školení pracovníků)	3 roky	§ 44a odst. 6 zákona 258/2000Sb. Jednotlivé činnosti v rámci nakládání s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, které mají přiřazenu třídu nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 1 nebo 2 podle nařízení (ES) č. 1272/2008 může vykonávat i zaměstnanec, kterého fyzická osoba odborně způsobilá prokazatelně zaškolila. Opakované proškolení se provádí nejméně jedenkrát za 2 roky. O školení a proškolení musí být pořízen písemný záznam, který je právnícká osoba nebo

			podnikající fyzická osoba povinná uchovávat po dobu 3 let. Ustanovení tohoto odstavce se nevztahuje na provozování speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace (§ 58).
a7	Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba nakládající s vysoce toxickými CHLS (evidence CHLS)	5 let	§ 44a odst. 8 zákona 258/2000Sb. Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby, které nakládají s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, které mají přiřazenu třídu nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 1 nebo 2 podle nařízení (ES) č. 1272/2008, jsou povinny vést evidenci těchto chemických látek a chemických směsí. Evidence se vede pro každou nebezpečnou chemickou látku a chemickou směs odděleně a evidenční záznamy musí obsahovat údaje o přijatém a vydaném množství, stavu zásob, jméno a příjmení osoby a označení útvaru subjektu, pro který byly vydány. Evidenční záznamy se uchovávají nejméně po dobu 5 let po dosažení nulového stavu zásob nebezpečné chemické látky nebo chemické směsi. Ustanovení tohoto odstavce se nevztahuje na provozování speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace a na vedení evidence chemických látek a chemických směsí, které jsou výbušninami.
a11	Uživatel, který užívá objekt, ve kterém je umístěna nebezpečná látka	průběžně: aktuální protokol	§ 4 odst. 1 zákona 224/2015 Sb. Uživatel objektu zpracuje protokol, ve kterém zaznamená skutečnost, že množství nebezpečné látky umístěné v objektu je menší, než množství uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu v sloupci 2 tabulky I nebo II, a součet poměrných množství nebezpečných látek umístěných v objektu provedený podle vzorce a za podmínek uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu je menší než 1 (dále jen „protokol o nezařazení“), a protokol o nezařazení uchová pro účely kontroly prováděné podle § 39. Vzor protokolu o nezařazení je uveden v příloze č. 2 k tomuto zákonu.
a11	Provozovatel zařazený do skupiny A nebo do skupiny B	3 roky	§ 22 odst. 2 zákona 224/2015 Sb. Provozovatel pravidelně, nejméně však jednou za rok, provede funkční zkoušky bezpečnostních opatření podle § 21 odst. 2 písm. b) až d) (bezpečnostní opatření v plánu fyzické ochrany uvede) a o provedených zkouškách pořídí zápis, který uchovává po dobu 3 let.
a17	Každý výrobce, dovozce, následný uživatel a distributor chemických látek a směsí	10 let	nařízení REACH, čl. 36 Každý výrobce, dovozce, následný uživatel a distributor shromažďuje a uchovává veškeré informace, které vyžaduje pro plnění svých povinností podle tohoto nařízení, po dobu nejméně deseti let poté, co látku nebo směs naposledy vyrobil, dovezl, dodal nebo použil. Tento výrobce, dovozce, následný uživatel nebo distributor na požádání tyto informace neprodleně předloží nebo je zpřístupní příslušnému orgánu členského státu, v němž je usazen, nebo agentuře, aniž jsou dotčeny hlavy II a VI. Pokud žadatel o registraci, následný uživatel nebo distributor ukončí svou činnost nebo ji celou či její část převede na třetí osobu, je osoba odpovědná za likvidaci podniku žadatele, následného uživatele nebo distributora nebo za převzetí odpovědnosti za uvedení dotčené látky nebo směsi na trh vázána povinností podle odstavce 1 namísto žadatele o registraci, následného uživatele nebo distributora.
a17	Dodavatel chemických látek a směsí	10 let	nařízení CLP, čl. 49 Dodavatel shromažďuje a uchovává veškeré informace, které používá pro účely klasifikace a označení podle tohoto nařízení, po dobu nejméně deseti let poté, kdy danou látku nebo směs naposledy dodal.
a14	Žadatel o registraci, který je povinen provádět posouzení chemické bezpečnosti	trvale	nařízení REACH, čl. 14 bod 7 Žadatel o registraci, který je povinen provádět posouzení chemické bezpečnosti, uchovává zprávu o chemické bezpečnosti tak, aby byla k dispozici, a aktualizuje ji.
REACH	Následní uživatelé chemických látek a směsí	trvale	nařízení REACH, čl. 37 bod 7 Následní uživatelé uchovávají své zprávy o chemické bezpečnosti a aktualizují je.

PPE - Průvodce podnikovou ekologií (ebook na www.envigroup.cz).

Základní školení pracovníků: ochrana zdraví a životního prostředí

1. CHEMICKÉ LÁTKY a SMĚSI (CHLS)

Legislativa: zákon o veřejném zdraví č. 258/2000 Sb., nařízení REACH a nařízení CLP.

1.1. Nebezpečnost CHLS

Informace o vlastnostech používaných chemických látek a směsích se dozvíte:

- na etiketách,
- v bezpečnostních listech,
- v dobrovolných bezpečnostních kartách.

Každá chemická látka/směs:

- každá používaná CHLS musí mít **bezpečnostní list** (např. jsou uloženy na síti/u vedoucího – přístup k nim máte přes vedoucího pracovníka).
- **dobrovolně: bezpečnostní karty**

Symbody nebezpečnosti podle evropského nařízení CLP o klasifikaci, označování a balení CHLS:

1.2. Náhradní obaly

Náhradní obaly je nutné označit minimálně těmito údaji:

- **název látky či směsi a nebezpečnost (symbol CLP a případně H-věty).** Údaje pro vytvoření označení jsou na originálním značení, v bezpečnostní kartě nebo v bezpečnostním listu,
- jako náhradní obaly pro CHLS jsou **zakázány obaly od potravin, nápojů, kosmetiky!**

1.3. Nová chemická látka/směs

V případě požadavku na novou CHLS si žadatel vyhledá vhodný výrobek požadovaných vlastností a zajistí od dodavatele bezpečnostní list. Posoudí se, zda nová CHLS nepodléhá omezení pro vybrané skupiny zaměstnanců (těhotné, kojící, mladiství podle vyhl. 180/2015 Sb.), pokud se osoby z těchto skupin vyskytují na pracovišti, kde se plánuje používání nové CHLS. V případě schválení nové CHLS je bezpečnostní list zařazen do databáze bezpečnostních listů.

1.4. První pomoc při zasažení chemickou látkou

Při styku s kůží: Ihned odložte kontaminovaný oděv. Zasažené části pokožky umyjte, pokud možno vlažnou vodou alespoň 10 min. Při známkách podráždění nebo poškození kůže, vyhledejte lékařskou pomoc.

Při požití: Vypláchněte ústa vodou. Je-li postižený při vědomí, měl by vypít cca 1 dl vody. **Nevyvolávejte zvracení!** Vždy zajistěte lékařskou pomoc!

Při zasažení očí: Ihned vymývejte 10-15 minut široce otevřené oči tekoucí vodou od vnitřního koutku oka k zevnímu tak, aby nedošlo k poškození nezasaženého oka. Rozevřete oční víčka. Vyměňte kontaktní čočky. Vždy zajistěte pomoc odborného lékaře!

Při nadýchání: Přerušete expozici, vyjděte na čerstvý vzduch, zajistěte klid. Potřísněný oděv převlečte. Při zajistěte následnou lékařskou pomoc.

2. ODPADY: zákon 541/2020 Sb. o odpadech

2.1. Povinnosti původce odpadu (pracovníků)

- **předcházet** vzniku odpadů, zajistit přednostní **využití** odpadů,
- shromažďovat odpady **podle druhů a kategorií** => **TŘÍDĚNÍ ODPADŮ!** viz níže bod 2.2.
- nádoby na odpady musí být **OZNAČENY!** viz níže bod 2.3.
- u nebezpečných odpadů **musí být umístěn identifikační list (ILNO)** viz níže bod 2.4.

2.2. Třídění

Každá osoba má **povinnost třídit odpady podle druhů!** V následující tabulce je uveden příklad odpadů a nakládání s nimi

kód a kat.	název odpadu	způsob nakládání s odpadem
zpětný odběr	Tonery, náplně do tiskáren	=> řešit zpětným odběrem s dodavatelem tonerů nebo do boxu "Zelená firma"
zpětný odběr	Vyřazená elektrická / elektronická zařízení	běžná elektrická / elektronická zařízení (počítače, tiskárny, varné konvice...) => řešit zpětným odběrem (nebo do boxu "Zelená firma")
200101 O	Papír a lepenka	papír, krabice, papírové obaly => odpad předávat oprávněné osobě
200139 O	Plasty (komunálního charakteru)	plastové obaly, PET, kelímky => odpad předávat oprávněné osobě
200102 O	Sklo (komunálního charakteru)	skleněné obaly => odpad předávat oprávněné osobě
200140 O	Kovy (komunálního charakteru)	kovové obaly => odpad předávat oprávněné osobě
200108 O	Biologicky rozložitelný odpad	bioodpad => odpad předávat oprávněné osobě nebo kompostování
150110 N	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	prázdné obaly od nebezpečných látek, zbytky látek => nebezpečný odpad, odpad předávat oprávněné osobě
150202 N	Absorpční činidla, filtrační materiály, čisticí tkaniny a ochranné oděvy znečištěné nebezpečnými látkami	hadry, rukavice, sorbenty, filtry => nebezpečný odpad, odpad předávat oprávněné osobě
160506 N	Laboratorní chemikálie a jejich směsi, které jsou nebo obsahují nebezpečné látky	vyřazené laboratorní chemikálie => nebezpečný odpad, odpad předávat oprávněné osobě
200121 N	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	=> řešit zpětným odběrem s dodavatelem zářivek/výbojek
200301 O	Směsný komunální odpad	odpad od osob, kanceláří apod. => odpad předávat oprávněné osobě

Označení nádob na odpady

Nádoby na ostatní odpad (papír, plasty, komunál ...) musí být označeny **interním** označením.

Nádoby na nebezpečný odpad musí být označeny **předepsaným** označením.

Ostatní odpad 200101
Papír a lepenka

2.3. Identifikační list nebezpečného odpadu (ILNO)

ILNO musí být umístěno na shromažďovacím prostředku (nádobě) nebo v její blízkosti.

3. ÚNIKY NEBEZPEČNÝCH LÁTEK

Legislativa: zákon o vodách č. 254/2001 Sb., havarijní vyhláška č. 450/2005 Sb.

- **Kapalně látky musí být umístěny tak, aby nebylo ohroženo ŽP** (např. záchytné vany, místo bez ohrožení ŽP).
- Předcházejte únikům látek používáním záchytných van, obaly ukládejte uzavřené na bezpečné místo.
- Záchytné prostředky a havarijní soupravy kontrolujte a udržujte použitelné.
- Případné úkapy či úniky okamžitě odstraňte vhodným sorbentem (hadry nebo sorbenty z havarijní soupravy) a následně použitý sorbent uložte do nebezpečného odpadu (kód odpadu 15 02 02).
- V případě nehody postupujte podle havarijní karty, (je umístěna ve skladech, podrobnosti řeší havarijní plán)

Zpracoval:

Ing. Zdeněk Fildán, ENVI GROUP s.r.o.,
tel. 606 638 325, email: info@envigroup.cz

Výstražné symboly - co znamenají?

Výstražný symbol	Co tento výstražný symbol znamená?	Co mám dělat?	Kde se používá?
 Výbušnina	Nestabilní výbušnina. Nebezpečí masivního výbuchu.	Udržujte odstup, používejte ochranný oděv. Chraňte před teplem, jiskrami, plamenem nebo horkými povrchy. Zákaz kouření.	Zábavní pyrotechnika, střelivo.
 Hořlavý	Vysoce hořlavý nebo extrémně hořlavý plyn, aerosol, kapalina a páry.	Nezahřívejte ani nestříkejte do otevřeného ohně. Používejte nářadí z nejlépeho kovu, uchovávejte obal těsně uzavřený.	Lampový olej, benzin, odlakovač na nehty, dezinfekční prostředek na mytí rukou, lepidlo.
 Oxidující	Může způsobit požár (nebo jej zesílit) nebo výbuch.	Nezahřívejte. Používejte ochranný oděv. V případě styku s oděvem a kůží opláchněte vodou.	Bělidlo, kyslík.
 Plyn pod tlakem	Při zahřívání může vybuchnout, způsobit poleptání nebo poranění.	Chraňte před slunečním zářením. Používejte ochranné rukavice, ochranný oděv, ochranné brýle a obličejový štít.	Obaly nebo lahve s plynem.
 Korozivní	Může způsobit korozi kovů, těžké poleptání kůže a poškození očí.	Uchovávejte v původním obalu. Používejte ochranné rukavice, ochranný oděv, ochranné brýle a obličejový štít.	Čističe odpadů, kyseliny, zásady, čpavek, čistič grilu.
 Akutní toxicita	Při požití, vdechnutí nebo styku s kůží může způsobit poškození zdraví nebo smrt.	Manipulujte opatrně. Při používání tohoto výrobku nejzte, nepijte ani nekuřte. Používejte ochranné prostředky. Zamezte styku s kůží a očima. Skladujte uzamčené.	Insekticidy, nikotinové náplně do elektronických cigaret.
 Vysoká nebezpečnost pro zdraví	Může poškodit reprodukční schopnost nebo plod v těle matky, vyvolat rakovinu, příznaky alergie nebo astmatu nebo poškodit orgány.	Před použitím si přečtěte pokyny pro bezpečné zacházení. Zamezte vdechování prachu nebo dýmu. Skladujte uzamčené. V případě dýchacích potíží volejte toxikologické informační středisko nebo lékaře.	Terpentýn, benzin, lampový olej.
 Nebezpečnost pro zdraví / nebezpečný pro ozonovou vrstvu	Může vyvolat alergickou kožní reakci nebo vážné podráždění očí; při požití nebo vdechnutí poškozuje zdraví; poškozuje životní prostředí.	Zamezte styku s kůží a očima. Zabraňte uvolnění do životního prostředí.	Prací prostředky, čistič toalet, nemrznoucí kapalina, čisticí prostředek na okna, silikon, vteřinové lepidlo, fermež.
 Nebezpečný pro životní prostředí	Toxický pro vodní organismy.	Zabraňte uvolnění do životního prostředí. Uniklý produkt seberte.	Herbicidy, terpentýn, benzin, fermež.

Tabulka uvádí příklady, co znamenají výstražné symboly a co mohou výrobky způsobit, pokud s nimi není náležitě zacházeno. Rovněž uvádí některé příklady bezpečnostních opatření, jež je při používání těchto výrobků třeba přijmout. Tato tabulka je pouze informační. V případě pochybností VŽDY ZKONTROLUJTE ŠTÍTEK. Další informace viz echa.europa.eu

Nebezpečí: chemické látky!
Vysvětlení výstražných symbolů označujících nebezpečí

Víte, co tyto výstražné symboly znamenají?

VÝSTRAŽNÉ SYMBOLY OZNAČUJÍCÍ CHEMICKÉ NEBEZPEČÍ

Výstražné symboly pro označování chemických látek se změnil. Zabraňte úrazům a onemocněním na pracovišti a zjistěte si o těchto výstražných symbolech více informací.

Chemické produkty se v práci používají každý den, a to nejen v továrnách, ale také na staveništích či při práci v kancelářích, například v podobě čisticích prostředků, barev a pod. Nařízení Evropské unie z roku 2009 o klasifikaci, označování a balení (CLP) zavedlo nové výstražné symboly. Výstražné symboly ve tvaru kosočtverce označují druh nebezpečí souvisejícího s používáním nebezpečné látky nebo směsi. Na štítkách jsou výstražné symboly doplněny signálními slovy, údaji o nebezpečnosti a bezpečnostními údaji, a rovněž údaji o látce a dodavateli.

Díky Napovi se dozvíte, jak můžete zajistit bezpečnost vašeho pracoviště!

Navštivte „Napu ve filmu... Nebezpečí: chemické látky!“ na adrese www.napofilm.net/cs/napos-films/chemicals

Tento výstražný symbol na chemické látce znamená:

- Obsahuje plyn pod tlakem, při zahřívání může dojít k výbuchu
- Zchlazený plyn, může způsobit popáleniny nebo poškození chladem
- Rozpuštěný plyn

I běžné bezpečné druhy plynů mohou být nebezpečné, když jsou pod tlakem.

Tento výstražný symbol označuje všechny výbušniny a látky, u nichž může dojít k samovolné reakci, a organické peroxidy, které při zahřívání mohou způsobit výbuch.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci je věcí každého z nás. Cenná pro Vás. Přínosná pro firmu.

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Nebezpečí: chemické látky! Vysvětlení výstražných symbolů označujících nebezpečí

Zapamatujte si, co znamenají následující dva výstražné symboly, které jsou si podobné. Tento varuje před **hořlavými plyny, aerosoly, kapalinami a pevnými látkami**:

- Látky a směsi, které jsou schopny samovolného zážehu
- Samozápalné kapaliny a pevné látky, které se při styku se vzduchem mohou vznítit
- Látky a směsi, které při styku s vodou uvolňují hořlavé plyny
- Látky nebo organické peroxidy, u nichž může dojít k samovolné reakci a při ohřevu se mohou vznítit

Najdete-li na štítku tento výstražný symbol, jedná se o **osidující plyny, pevné látky a kapaliny**, které mohou způsobit nebo zesílit požár a výbuch.

Látka nebo směs s tímto výstražným symbolem má jeden nebo více z těchto účinků:

- Je karcinogenní
- Má vliv na schopnost reprodukce a na plod
- Způsobuje mutace
- Má vliv na dýchací cesty – při vdechnutí může způsobit alergii, astma nebo dýchací potíže
- Je toxická pro určité orgány
- Existuje riziko vdechnutí – v případě spolknutí či vdechnutí může mít smrtelné nebo škodlivé následky

Uvědomte si, že manipulujete s chemickou látkou, která je **výrazně toxická** při styku s kůží, při vdechnutí či polknutí a může způsobit smrt.

Kdykoliv budete používat chemickou látku označenou tímto výstražným symbolem, zapamatujte si, že se jedná o **žravinu**, která může způsobit **vážné kožní popáleniny** a **poškození zraku**. Způsobuje také **korozí kovů**.

Tento výstražný symbol znamená jedno nebo více z následujících nebezpečí:

- Výrazná toxicita (zdraví nebezpečně)
- Má vliv na kůži – podráždění kůže a očí
- Dráždí dýchací cesty
- Omnánní látka – způsobuje ospalost a závratě
- Poškozuje ozonovou vrstvu

Tento výstražný symbol varuje, že daná látka je **riziková pro životní prostředí a toxická pro vodní prostředí**.

Napo je hrdinou série animovaných filmů zaměřených na představení bezpečnosti a zdraví na pracovišti zábavným a snadno zapamatovatelným způsobem. Filmy o Napovi upozorňují na nebezpečí na pracovišti, vysvětlují, jak tato nebezpečí odhalit, a zlepšit tak bezpečnost a ochranu zdraví při práci. www.napofilm.net

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) podporuje Evropskou komisi v její snaze informovat o změnách v chemickém označování, které se týkají zaměstnanců přicházejících do styku s chemickými látkami na pracovišti a jejich zaměstnavatelů.

Další informace najdete na adrese <http://osha.europa.eu/cs/topics/clp-2013-classification-labelling-and-packaging-of-substances-and-mixtures>

<http://osha.europa.eu/en/general-faq/faq-on-dangerous-substances>

Můžete také navštívit sekci CLP na stránkách Evropské agentury pro chemické látky (ECHA) na adrese <http://echa.europa.eu/cs/regulations/clp>

S podporou Napo Consortium

<http://osha.europa.eu/cs>

TS30.12.14CS-N

CHEMICKÉ LÁTKY A CHEMICKÉ SMĚSI

ZÁKLADNÍ OBECNÉ INFORMACE O BEZPEČNÉM ZACHÁZENÍ S CHEMICKÝMI LÁTKAMI A CHEMICKÝMI SMĚSMI

Zjisti vlastnosti a další náležitosti týkající se předmětné chemické látky nebo chemické směsi (dále jen CHLS) v bezpečnostním listu, popř. v databázi ECHA (European Chemicals Agency): <https://echa.europa.eu/information-on-chemicals>.

Seznam se s provozními předpisy, technickými instrukcemi, s dokumenty havarijní připravenosti, popř. s dalšími vztažnými dokumenty pro dané pracoviště.

Při práci s CHLS buď soustředěný, dodržuj pracovní postup a bezpečnostní pokyny, používej vhodné osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP). Zamez vstupu nepovolaných osob na pracoviště.

Na pracovišti udržuj pořádek. Zkontroluj vybavení pracoviště dostatečným množstvím vhodných hasicích prostředků, asanačních prostředků, prostředků první pomoci a OOPP pro pracovní i havarijní účely.

Zkontroluj stav obalů CHLS. Zkontroluj stav zařízení pro nakládání s CHLS. Skladuj CHLS jen na místech k tomu určených, v předepsaném množství a odpovídajících obalech s vyznačením obsahu a s bezpečnostním označením podle klasifikace CHLS. Zabraň společnému skladování CHLS, které spolu mohou nebezpečně reagovat. Přebytečné množství CHLS nevracej do původního obalu. Nepřechovávej CHLS v obalech běžně používaných na potraviny a krmiva. Nepoužívej CHLS s prošlou expirační dobou. Ukládej správně odpady.

Zajisti dostatečný pracovní a manipulační prostor umožňující bezpečné provádění požadovaných operací, zkontroluj funkčnost systému větrání nebo odsávání plynů, par a prachů CHLS, aby byly dodrženy hygienické normy (PEL, NPK-P). Zamez stékání kapalin do vybrání a prohlubní strojů a zařízení, případně podlah, usazování prachů na povrchu předmětů a konstrukcí, hromadění plynů a par v obtížně větratelných koutech místností.

Při práci v uzavřených prostorách, nádobách a nádržích s výskytem plynů, par či prachů CHLS zajisti kontrolu další osobou zvenčí (mimo ohrožený prostor) a průběžně sleduj nebezpečné koncentrace CHLS a minimální koncentraci kyslíku ve vzduchu v daném prostředí.

Kontroluj provozní parametry.

Dodržuj osobní hygienu.

Při nežádoucí události postupuj podle dokumentů havarijní připravenosti.

Výše uvedené informace jsou pouze obecné a budou se lišit či budou doplněny o další informace, které jsou typické pro různé třídy nebezpečnosti a kategorie nebezpečnosti CHLS, a o konkrétní informace pro přítomné CHLS na pracovišti. Při potřebě dalších informací se neváhej zeptat vedoucího pracovníka. Při nestandardním chování předmětného skladovacího/výrobního/transportního systému ihned reaguj s klidem a rozvahou; při zanedbání varovných příznaků může dojít i k závažné havárii.

BEZPEČNOST PRÁCE JE VĚCÍ KAŽDÉHO ZAMĚSTNAVATELE A ZAMĚSTNANCE

CHEMICKÉ LÁTKY A CHEMICKÉ SMĚSI

Povinnosti zaměstnavatele

Základní právní úprava a informace pro chemické látky a chemické směsi

V uvedených právních předpisech je třeba sledovat aktualizovaná znění. Co se týče názvů právních dokumentů, jsou uvedena zkrácená znění a informace jsou uvedeny ve stručné formě.

- § Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (tzv. nařízení REACH)
- § Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (tzv. nařízení CLP)
- § Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích (chemický zákon)
- § Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech
- § Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Klasifikace podle CLP: Nebezpečné látky nebo směsi je přiřazena **třída nebezpečnosti**, kterou se rozumí povaha **fyzikální nebezpečnosti**, **nebezpečnosti pro zdraví** či **nebezpečnosti pro životní prostředí**. V rámci každé třídy nebezpečnosti jsou zavedeny **kategorie nebezpečnosti** s upřesněním závažnosti nebezpečnosti.

Fyzikální nebezpečnost obsahuje 16 tříd nebezpečnosti, v závorce je uveden počet kategorií v dané třídě nebezpečnosti: výbušniny (7); hořlavé plyny (2); hořlavé aerosoly (2); oxidující plyny (1); plyny pod tlakem (4); hořlavé kapaliny (3); hořlavé tuhé látky (2); samovolně reagující látky a směsi (5); samozápalné kapaliny (1); samozápalné tuhé látky (1); samozahřívající se látky a směsi (2); látky nebo směsi, které při styku s vodou uvolňují hořlavé plyny (3); oxidující kapaliny (3); oxidující tuhé látky (3); organické peroxidy (5) a látky a směsi korozivní pro kovy (1).

Nebezpečnost pro zdraví obsahuje 10 tříd nebezpečnosti, v závorce je uveden počet kategorií v dané třídě nebezpečnosti: akutní toxicita (4); žíravost / dráždivost pro kůži (2); vážné poškození očí / podráždění očí (2); senzibilizace dýchacích cest nebo kůže (2); mutagenita v zárodečných buňkách (2); karcinogenita (2); toxicita pro reprodukci (3); toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice (3); toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice (2) a nebezpečnost při vdechnutí (1).

Nebezpečnost pro životní prostředí obsahuje jednu třídu nebezpečnosti, v závorce je uveden počet kategorií v dané třídě nebezpečnosti: nebezpečnost pro vodní prostředí – akutní toxicita (1), nebezpečnost pro vodní prostředí – chronická toxicita (4). Nařízením je stanovena dodatečná třída nebezpečnosti EU – nebezpečnost pro ozonovou vrstvu, bez určení kategorií nebezpečnosti.

Pro sdělení specifické informace na štítku obalu chemické látky nebo směsi o daném druhu nebezpečnosti se používá podle CLP **výstražný symbol nebezpečnosti**. Dále jsou zavedena **signální slova** označující příslušnou úroveň závažnosti nebezpečnosti: **nebezpečí** pro závažnější kategorie nebezpečnosti a **varování** pro méně závažné kategorie nebezpečnosti.

Výstražné symboly nebezpečnosti podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008

Každé třídě a kategorii nebezpečnosti jsou přiřazeny **standardní věty o nebezpečnosti (H-věty)**, které popisují povahu nebezpečnosti nebezpečné látky nebo směsi, případně i včetně stupně nebezpečnosti. K těmto standardním větám o nebezpečnosti patří ještě v některých případech **doplňující informace o nebezpečnosti (EUH)**. Dále jsou stanoveny **pokyny pro bezpečné zacházení (P-věty)**, které popisují jedno nebo více doporučených opatření pro minimalizaci nebo prevenci nepříznivých účinků způsobených expozicí dané nebezpečné látky nebo směsi v důsledku jejího používání nebo odstraňování. Tyto P-věty jsou rozděleny do pěti skupin: pokyny pro bezpečné zacházení všeobecné, dále pokyny týkající se prevence, reakcí, skladování a odstraňování. Další informace o nebezpečné chemické látce nebo směsi jsou v **bezpečnostním listu** (příloha II nařízení Komise (EU) č. 453/2010), který obsahuje ve stanovených případech i tzv. **scénáře expozice**.

BEZPEČNOST PRÁCE JE VĚCÍ KAŽDÉHO ZAMĚSTNAVATELE A ZAMĚSTNANCE

Základní právní úprava a informace o povinnostech zaměstnavatele ohledně chemických látek a chemických směsí

Směrnice Rady 98/24/ES, o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci (tzv. směrnice CAD)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/37/ES, o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci (tzv. směrnice CMD), která vychází z **Rámcové směrnice Rady 89/391/EHS**, o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci (dále jen BOZP).

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce:

Zaměstnavatel je povinen

- ✓ zajistit BOZP s ohledem na rizika při výkonu práce
- ✓ vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky
- ✓ vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a pracovních podmínek, zjišťovat jejich příčiny a zdroje, hodnotit rizika a přijímat opatření k jejich odstranění
- ✓ provádět kontrolu úrovně BOZP
- ✓ přijmout opatření k omezení působení rizik
- ✓ přijmout opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí
- ✓ splnit povinnosti týkající se kategorizace prací
- ✓ zajistit potřebná školení
- ✓ poskytnout zaměstnancům osobní ochranné pracovní prostředky
- ✓ plnit povinnosti při pracovních úrazech a nemocech z povolání
- ✓ vést patřičnou dokumentaci

Zaměstnanec má právo

- ✓ na zajištění BOZP
- ✓ na informace o rizicích a opatřeních před jejich působením,
- ✓ na odmítnutí výkonu práce ohrožující jeho život nebo zdraví

má právo a povinnost

- ✓ podílet se na vytváření bezpečného a zdravého neohrožujícího pracovního prostředí

má povinnost

- ✓ dbát o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob dotčených jeho jednáním
- ✓ účastnit se školení
- ✓ podrobit se lékařským prohlídkám
- ✓ dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny k zajištění BOZP
- ✓ dodržovat pracovní postupy a náležitosti s tím spojené
- ✓ dodržovat opatření ohledně návykových látek
- ✓ oznamovat nedostatky na pracovišti, možnost mimořádné události, závad a poruch
- ✓ oznámit svůj pracovní úraz aj.

Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, uvádí povinnosti týkající se:

- ✓ bezpečnostních značek, značení a signálů
- ✓ rizikových faktorů pracovních podmínek
- ✓ práce v kontrolovaných pásmech
- ✓ zákazu výkonu některých prací
- ✓ odborné a zvláštní odborné způsobilosti

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, definuje

- ✓ záležitosti kolem kategorizace prací do 4 kategorií
- ✓ záležitosti kolem rizikových prací
- ✓ povinnosti při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi
- ✓ záležitosti kolem odborné způsobilosti

Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, se věnuje

- ✓ rizikovým faktorům pracovních podmínek
- ✓ ochraně zdraví zaměstnance
- ✓ bližším podmínkám a požadavkům BOZP
- ✓ hygienickým limitům některých chemických látek

Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí

Nařízení vlády č. 375/2017 Sb., o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů

Vyhláška č. 428/2004 Sb., o získání odborné způsobilosti k nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické

Vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli

Vyhláška č. 180/2015 Sb., o zakázaných pracích a pracovištích

ČSN ISO 45001 (010801) Systémy managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci – Požadavky s návodem k použití

Specifikuje požadavky na systém managementu BOZP a poskytuje návod k jeho používání, který umožňuje organizacím zajišťovat bezpečná a zdravá pracoviště, zabránit pracovním úrazům a poškození zdraví a také aktivně zlepšovat výkonnost v oblasti BOZP.

ČSN ISO 31000:2018 Řízení rizik podle nové normy

Poskytuje směrnice pro řízení rizik, kterým jsou organizace vystaveny. Tento dokument lze využívat po celou dobu života organizace a může se použít na jakoukoliv činnost včetně rozhodování na všech úrovních.

A1 Omezení pro předávání vybraných skupin nebezpečných chemických látek a směsí (CHLS)

Nikdo nesmí poskytovat nebezpečné CHLS klasifikované jako vysoce toxické jiným než firmám. Nikdo nesmí nabízet žíravé či toxické látky/směsi osobám mladším 18 let. Firmy nesmí prodávat nebezpečné CHLS klasifikované jako vysoce toxické, toxické nebo žíravé v prodejních automatech a do přinesených nádob.

Předpisy: [§ 44a](#) odst. 3 až 5 zákona 258/2000 Sb.

Nikdo nesmí nabízet, darovat, prodávat ani jinak dodat, přenechat nebo obstarat **jiným osobám, než jsou osoby právnické nebo podnikající fyzické osoby**, nebezpečné chemické látky nebo chemické směsi, které mají přiřazenu třídu a kategorii nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 1 nebo 2** podle nařízení CLP.

Nikdo nesmí nabízet, darovat, prodávat ani jinak dodat, přenechat nebo obstarat pro fyzickou osobu **mladší 18 let nebo osobu, jejíž svéprávnost byla soudem omezena**, nebezpečné chemické látky nebo směsi, které mají přiřazenu třídu nebo třídy a kategorii nebo kategorie nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 3** nebo **toxicita pro specifické cílové orgány po jednorázové nebo opakované expozici kategorie 1** podle nařízení CLP, nebo chemické látky nebo chemické směsi, které mají přiřazenu třídu a kategorie nebezpečnosti **žíravost kategorie 1** se standardní větou H314 podle nařízení CLP.

Právnické osoby a podnikající FO nesmí prodávat **v prodejních automatech a do přinesených nádob** nebezpečné chemické látky nebo směsi, které mají přiřazenu třídu nebo třídy a kategorii nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 1, 2 nebo 3** nebo **toxicita pro specifické cílové orgány po jednorázové nebo opakované expozici kategorie 1**, nebo nebezpečné chemické látky nebo směsi, které mají přiřazenu třídu a kategorii nebezpečnosti **žíravost kategorie 1** se standardní větou o nebezpečnosti H314 podle nařízení CLP. Přehled zákazů a omezení je uveden v příloze A3.

A2 Omezení při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi

Vybrané skupiny zaměstnanců (těhotné, kojící, mladiství) mají omezeno nakládání s vybranými chemickými látkami a směsmi. Další omezení se týká žáků a studentů.

vyhláška [180/2015](#) Sb., [§ 12a](#) NV 361/2007 Sb., [61/2018](#) Sb.

Zaměstnanci:

Oblast omezení při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi řeší i předpisy z bezpečnosti práce. Jeden z prováděcích předpisů k zákoníku práce (vyhláška č. 180/2015 Sb., o pracích a pracovištích, které jsou zakázány **těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu, o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům**, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání) zakazuje práce s vybranými chemickými látkami a směsmi i mladistvým zaměstnancům. (viz [příloha A3](#))

Žáci a studenti:

Podle školského zákona ([§ 65 odst. 3](#)) se na mladistvé žáky z pohledu BOZP nahlíží jako na pracovníky a tím se na ně také vztahuje výše uvedená vyhláška č. 180/2015 Sb. o zakázaných pracích a pracovištích. Výkon "chemické praxe" pro žáky a studenty vyřešila (od 29.1.2016) novela č. 32/2016 Sb., která mění nařízení vlády č. 361/2007 Sb. o podmínkách ochrany zdraví: mladiství žáci smí pouze v rámci přípravy na povolání, v rozsahu nezbytném pro naplnění rámcových vzdělávacích programů a při zachování ochrany zdraví opět nakládat s vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi (podrobněji viz [§ 12a](#) NV č. 361/2007).

Další upřesnění řeší vyhláška č. [61/2018](#) Sb.:

S nebezpečnými chemickými látkami a směsmi, jejichž seznam je uveden v části I. přílohy k vyhlášce, mohou žáci při praktickém vyučování nakládat **pod dozorem osoby s odbornou způsobilostí**. Tato osoba musí být přítomna v učebně či jiném místě, ve kterém žáci pracují s nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi.

S nebezpečnými chemickými látkami a směsmi, jejichž seznam je uveden v části II. přílohy k vyhlášce, může žák při praktickém vyučování nakládat **pod přímým dohledem osoby s odbornou způsobilostí**. Tato osoba musí dohlížet přímo na žáka v učebně či jiném místě, ve kterém žáci pracují s nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi.

S nebezpečnými chemickými látkami a směsmi, jejichž seznam je uveden v části II. přílohy k vyhlášce, mohou žáci **nakládat až po osvojení si základních dovedností** při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi uvedenými v části I. přílohy k vyhlášce.

Zásady bezpečnosti práce při praktickém vyučování a podmínky nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi se řídí příslušnými pokyny pro bezpečné zacházení, které jsou uvedeny v bezpečnostním listu.

Žáci mohou v rámci praktického vyučování vykonávat pouze práce a činnosti, které nejsou podle zákona o ochraně veřejného zdraví zařazeny jako riziková práce do kategorií 3 a 4.

S vlastnostmi nebezpečných chemických látek/směsí a se zásadami bezpečného nakládání s nimi a bezpečného výkonu činností **seznámí žáky osoba s odbornou způsobilostí**.

A3 Zajištění odborně způsobilou osobou

Firmy směřjí nakládat s látkami nebo směsmi klasifikovanými jako vysoce toxické jen tehdy, jestliže nakládání s nimi mají zabezpečeno osobou odborně způsobilou.

Předpisy: [§ 44a](#) odst. 6 zákona 258/2000 Sb.

Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby směřjí nakládat s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, které mají přiřazenu třídu nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 1 nebo 2** podle nařízení CLP, jen tehdy, jestliže nakládání s nimi **mají zabezpečeno fyzickou osobou odborně způsobilou** podle § 44b odst. 1 (bod 2.8), nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak (zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání).

Jednotlivé činnosti v rámci nakládání s těmito chemickými látkami a chemickými směsmi může vykonávat i zaměstnanec, kterého fyzická osoba odborně způsobilá prokazatelně zaškolila. Opakované proškolení se provádí nejméně jedenkrát za 2 roky. O školení a proškolení musí být pořízen písemný záznam, který je právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání povinna uchovávat po dobu 3 let.

A4 Školení k nakládání s vybranými nebezpečnými chemickými látkami a směsmi

Fyzické osoby, které nakládají s nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi klasifikovanými jako vysoce toxické musí být prokazatelně proškoleny.

Předpisy: [§ 44a](#) odst. 6 zákona 258/2000 Sb.

Jednotlivé činnosti v rámci nakládání s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi s klasifikací **akutní toxicita kategorie 1 nebo 2** může vykonávat vedle osoby odborně způsobilé i zaměstnanec, kterého fyzická **osoba odborně způsobilá prokazatelně zaškolila**. Opakované proškolení se provádí nejméně jedenkrát za 2 roky. O školení a proškolení musí být pořízen písemný záznam, který je právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání povinna uchovávat po dobu 3 let.

Podle zákona [258/2000 Sb.](#) se toto školení týká pouze pracovníků, kteří nakládají s výše uvedenými nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi. Další právní předpisy (např. z oblasti bezpečnosti práce) však požadují, aby byli proškoleni všichni pracovníci, kteří nakládají s jakýmkoliv nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi:

Zaměstnavatel (§ 103 odst. 3 zákoníku práce) je **povinen určit obsah a četnost školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**, způsob ověřování znalostí zaměstnanců a vedení dokumentace o provedeném školení. Vyžaduje-li to povaha rizika a jeho závažnost, musí být školení podle věty první pravidelně opakováno.

Obsah školení by měl být zpracován podle používaných nebezpečných chemických látek a směsí. Interval periodických školení se určuje interně na základě vyhodnocení rizika používaných nebezpečných látek. Pouze pro školení k nakládání s látkami a směsmi s klasifikací **akutní toxicita kategorie 1 nebo 2** je interval pevně stanoven na nejméně jednou za 2 roky.

Zpracoval: Ing. Zdeněk Fildán, ENVI GROUP s.r.o., tel. 606 638 325, email: info@envigroup.cz

Přehledová tabulka zákazů, omezení a povinností v souvislosti s nakládáním s chemickými látkami a směsmi

Povinnosti stanovené právníky osobám a podnikající fyzickým osobám zákonem č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, zákoníkem práce a vyhláškou č. 180/2015 Sb. o zakázaných pracích a pracovištích.

Klasifikace nebezpečnosti chemických látek a směsí			NUTNO ZAJISTIT	ZÁKAZ/OMEZENÍ					
			bod A3	bod A1	bod A1	bod A1	bod A2		
Třída nebezpečnosti	Kód třídy a kategorie	H věta	Dohléd odborně způsobilé osoby a školení 1 x 2 roky (§ 44a, odst. 6)	Prodávat, přenechat nebo darovat (§ 44a, odst. 3)	Prodávat, přenechat nebo darovat osobě mladší 18 let (§ 44a, odst. 4)	Prodávat v automatech a do přenesných nádob (§ 44a, odst. 5)	Těhotné zaměstnankyně: zákaz prací s CHLS (vyhl. 180/2015 Sb.)	Kojící zaměstnankyně: zákaz prací s CHLS (vyhl. 180/2015 Sb.)	Mladiství zaměstnanci: zákaz prací s CHLS (vyhl. 180/2015 Sb.)
Akutní toxicita	Acute Tox. 1, 2	H300, H310, H330	●	●	●	●	●	●	●
Akutní toxicita	Acute Tox. 3	H301, H311, H331			●	●	●	●	●
Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice	STOT SE 1	H370			●	●	●	●	●
Toxicita pro specifické cílové orgány- opakovaná expozice	STOT RE 1	H372			●	●	●	●	●
Žiravost pro kůži	Skin Corr. 1	H314			●	●			●
Mutagenita v zárodečných buňkách	Muta. 1A, 1B	H340					●	●	●
Karcinogenita	Carc. 1A, 1B	H350, H350i					●	●	●
Toxicita pro reprodukci	Repr. 1A, 1B	H360, H360FD, H360F, H360D, H360Df, H360Fd					●	●	●
CHLS způsobující akutní nebo chronické otravy s těžkými nebo nevratnými účinky pro zdraví		H371, H373					●	●	●
CHLS: karcinogen kategorie 2		H351					●	●	●
CHLS: mutagen v zárodečných buňkách kategorie 2		H341					●	●	●
CHLS toxické pro reprodukci kategorie 2		H361d, H361, H361f nebo H361fd					●	●	●
CHLS senzibilizující dýchací cesty nebo kůži		H334, H317					●	●	●
CHLS způsobující vážné poškození očí		H318							●
CHLS nebezpečné při vdechnutí		H304							●
CHLS: hořlavé kapaliny kategorie 1 nebo 2		H224, H225							●
CHLS: hořlavé plyny kategorie 1 nebo 2 s větou		H220, H221							●
CHLS: aerosoly kategorie 1		H222							●
CHLS: samovolně reagující látky a směsmi typu A, B, C nebo D		H240, H241, H242							●
CHLS: výbušniny kategorie nestabilní výbušniny		H200							●
CHLS: výbušniny podtřídy 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 nebo 1.5		H201, H202, H203, H204, H205							●
CHLS: organické peroxidy typu A nebo B		H240, H241							●
CHLS: kojence prostřednictvím mateřského mléka		H362						●	

Část I.

Seznam nebezpečných chemických látek a směsí, se kterými směji žáci nakládat pod dozorem

Seznam nebezpečných chemických látek a směsí je tvořen na základě třídy a kategorie nebezpečnosti chemických látek a směsí v souladu s jejich klasifikací podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího klasifikaci, označování a balení látek a směsí⁴⁾.

(1) Chemické látky a směsi, které jsou klasifikovány jako nebezpečné v oblasti pro zdraví:

- a) „Akutní toxicita“ kategorie 3 nebo 4, označené kódem Acute Tox. 3 nebo Acute Tox. 4,
- b) „Žiravost/dráždivost pro kůži“ kategorie 1, 1A, 1B, 1C nebo 2, označené kódem Skin Corr. 1, Skin Corr. 1A, Skin Corr. 1B, Skin Corr. 1C nebo Skin Irrit. 2,
- c) „Vážné poškození očí/podráždění očí“ kategorie 1 nebo 2, označené kódy Eye Dam. 1 nebo Eye Irrit. 2,
- d) „Senzibilizace dýchacích cest/senzibilizace kůže“ kategorie 1, 1A nebo 1B, označené kódy Resp. Sens. 1, Resp. Sens. 1A, Resp. Sens. 1B, Skin. Sens. 1, Skin. Sens. 1A nebo Skin. Sens. 1B,
- e) „Mutagenita v zárodečných buňkách“ kategorie 2, označené kódem Muta. 2,
- f) „Karcinogenita“ kategorie 2, označené kódem Carc. 2,
- g) „Toxicita pro reprodukci“ kategorie 2 nebo dodatečná kategorie pro účinky na laktaci nebo prostřednictvím laktace, označené kódy Repr. 2 nebo Lact.,
- h) „Toxicita pro specifické cílové orgány - jednorázová expozice“ kategorie 1, 2 nebo 3, označené kódy STOT SE 1, STOT SE 2 nebo STOT SE 3,
- i) „Toxicita pro specifické cílové orgány - opakovaná expozice“ kategorie 1 nebo 2, označené kódy STOT RE 1 nebo STOT RE 2,
- j) „Nebezpečnost při vdechnutí“ kategorie 1, označené kódem Asp. Tox. 1.

(2) Chemické látky a směsi, které jsou klasifikovány jako nebezpečné v oblasti fyzikální nebezpečnosti:

- a) „Hořlavé plyny včetně chemicky nestálých plynů“ kategorie 1, 2, resp. A nebo B, označené kódy Flam. Gas 1, Flam. Gas 2, Chem. Unst. Gas A nebo Chem. Unst. Gas B,
- b) „Aerosoly“ kategorie 1, 2 nebo 3, označené kódy Aerosol 1, Aerosol 2 nebo Aerosol 3,
- c) „Oxidující plyny“ kategorie 1, označené kódem Ox. Gas 1,
- d) „Plyny pod tlakem“, označené kódy Press. Gas (Comp.), Press. Gas (Liq.), Press. Gas (Ref. Liq.) nebo Press. Gas (Diss.),
- e) „Hořlavé kapaliny“ kategorie 1, 2 nebo 3, označené kódy Flam. Liq. 1, Flam. Liq. 2 nebo Flam. Liq. 3,
- f) „Hořlavé tuhé látky“ kategorie 1 nebo 2, označené kódy Flam. Sol. 1 nebo Flam. Sol. 2,
- g) „Samovolně reagující látky a směsi“ typů A, B, C, D, E, F nebo G, označené kódy Self-react. A, Self-react. B, Self-react. CD, Self-react. EF nebo Self-react. G,
- h) „Samozápalné kapaliny“ kategorie 1, označené kódem Pyr. Liq. 1,
- i) „Samozápalné tuhé látky“ kategorie 1, označené kódem Pyr. Sol. 1,
- j) „Samozahřívající se látky a směsi“ kategorie 1 nebo 2, označené kódy Self-heat. 1 nebo Self-heat. 2,
- k) „Látky a směsi, které při styku s vodou uvolňují hořlavé plyny“ kategorie 1, 2 nebo 3, označené kódy Water-react. 1, Water-react. 2 nebo Water-react. 3,
- l) „Oxidující kapaliny“ kategorie 1, 2 nebo 3, označené kódy Ox. Liq. 1, Ox. Liq. 2 nebo Ox. Liq. 3,
- m) „Oxidující tuhé látky“ kategorie 1, 2, nebo 3, označené kódy Ox. Sol. 1, Ox. Sol. 2 nebo Ox. Sol. 3,
- n) „Látky a směsi korozivní pro kovy“ kategorie 1, označené kódem Met. Corr. 1.

(3) Chemické látky a směsi, které jsou klasifikovány jako nebezpečné v oblasti nebezpečnosti pro životní prostředí:

- a) „Nebezpečný pro vodní prostředí“ kategorie 1, 2, 3 nebo 4, označené kódy Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1, Aquatic Chronic 2, Aquatic Chronic 3 nebo Aquatic Chronic 4,
- b) „Nebezpečný pro ozonovou vrstvu“ kategorie 1, označené kódem Ozone 1.

(4) Látky a směsi, které jsou označeny doplňkovou větou o nebezpečnosti (EUH větou).

Část II.

Seznam nebezpečných chemických látek a směsí, se kterými mohou žáci nakládat pod přímým dohledem

Seznam nebezpečných chemických látek a směsí je tvořen na základě třídy a kategorie nebezpečnosti chemických látek a směsí v souladu s jejich klasifikací podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího klasifikaci, označování a balení látek a směsí⁴⁾.

(1) Chemické látky a směsi, které jsou klasifikovány jako nebezpečné v oblasti pro zdraví:

- a) „Akutní toxicita“ kategorie 1 nebo 2, označené kódy Acute Tox. 1, nebo Acute Tox. 2,
- b) „Karcinogenita“ kategorie 1A nebo 1B, označené kódy Carc. 1A nebo Carc. 1B,
- c) „Toxicita pro reprodukci“ kategorie 1A nebo 1B, označené kódy Repr. 1A nebo Repr. 1B,
- d) „Mutagenita“ kategorie 1A nebo 1B, označené kódy Muta. 1A nebo Muta. 1B.

(2) Chemické látky a směsi, které jsou klasifikovány jako nebezpečné v oblasti fyzikální nebezpečnosti:

- a) „Výbušniny“ podtříd 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 nebo 1.6, označené kódy Expl. 1.1, Expl. 1.2, Expl. 1.3, Expl. 1.4, Expl. 1.5, nebo Expl. 1.6, nejedná-li se o výbušniny podle zákona o hornické činnosti
- b) „Organické peroxidy“ typů A, B, C, D, E, F nebo G, označené kódy Org. Perox. A, Org. Perox. B, Org. Perox. CD, Org. Perox. EF nebo Org. Perox.

Vladimír Seloucký

- Odborně způsobilá osoba v PO
- Odborně způsobilá osoba prevenci rizik v BOZP
- Odborně způsobilá osoba Koordinátor BOZP na staveništi

vladimirsoucký@centrum.cz
Tel.: 608564732
<https://stavebni-bozp-koordinator.cz/>
<https://www.facebook.com/stavebnibozpkoordinator>

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ OCHRANA

Obsah školení:

- Problematika pracovních úrazů
- Osobní ochranné pracovní prostředky
- Kategorizace prací
- Hořlavé kapaliny na pracovištích

Právní úprava BOZP v ČR

Právní předpisy - Uveřejnění ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv (zákony, nařízení vlády, vyhlášky, opatření senátu, ...)

- Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 258/2000 Sb., O ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 309/2006 Sb., Zákon, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti práce ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci
- Zákon č. 133/1985 Sb., Zákon o PO
- Vyhláška č. 246/2001 Sb., Vyhláška o požární prevenci

Ostatní předpisy - (technické normy, interní předpisy vydané organizací, návody, pokyny od výrobců,...)

Na koho se vztahuje BOZP?

- Zaměstnavatelé
- OSVČ
- Zaměstnanci
- Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Základní povinnosti při zajišťování BOZP (§ 101 ZP)

1) Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce (dále jen "rizika").

2) **Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci uložená zaměstnavateli podle odstavce 1 nebo zvláštními právními předpisy je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají.**

3) Plní-li na jednom pracovišti úkoly zaměstnanci dvou a více zaměstnavatelů, jsou zaměstnavatelé povinni vzájemně se písemně informovat o rizicích a přijatých opatřeních k ochraně před jejich působením, která se týkají výkonu práce a pracoviště, a spolupracovat při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro všechny zaměstnance na pracovišti. Na základě písemné dohody zúčastněných zaměstnavatelů touto dohodou pověřený zaměstnavatel koordinuje provádění opatření k ochraně bezpečnosti a zdraví zaměstnanců a postupy k jejich zajištění.

5) Povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích.

6) **Náklady spojené se zajišťováním BOZP hradí zaměstnavatel**

Povinnosti zaměstnavatele z hlediska BOZP

1. Zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců s ohledem na rizika týkající se výkonu práce
2. Vyhledávat zdroje rizik, přijímat opatření k jejich odstranění
3. Zajišťovat péči o zdraví zaměstnanců
4. Poskytovat informace zaměstnancům o BOZP
5. **Zajišťovat školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP**
6. **Zajišťovat dodržování zákazu kouření na pracovištích**
7. Zajišťovat zvláštní pracovní podmínky pro ženy, mladistvé a zaměstnance se změněnou pracovní schopností
8. **Poskytovat osobní ochranné pracovní prostředky**
9. Umisťovat bezpečnostní značky a zavádět signály, poskytující informace týkající se BOZP
10. **Vyšetřovat příčiny pracovních úrazů, evidovat a hlásit pracovní úrazy, přijímat opatření proti opakování pracovních úrazů**

Povinnosti zaměstnance z hlediska BOZP

1. Podílet se na vytváření zdravého pracovního prostředí
2. **Dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost a zdraví i o bezpečnost a zdraví osob, kterých se dotýká jeho jednání**
3. Znat a dodržovat právní a ostatní předpisy k zajištění BOZP
4. Řídit se informacemi zaměstnavatele
5. Podrobovat se lékařským prohlídkám, očkovaní, vyšetření a diagnostickým zkouškám
6. Dodržovat stanovené postupy, zásady bezpečného chování
7. **Nepožívat alkoholické nápoje a zneužívat jiné návykové látky**
8. Podrobit se na pokyn příslušného vedoucího zaměstnance, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.
9. Oznamovat svému nadřízenému nedostatky a závady na pracovišti, které by mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví při práci, účastnit se na jejich odstraňování
10. Prohlubovat si kvalifikaci k výkonu práce - účastnit se školení
11. Dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění BOZP, s nimiž byl řádně seznámen
12. Dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, pracovní a dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky
13. **Bezodkladně oznamovat svému nadřízenému svůj pracovní úraz a pracovní úraz jiné osoby, jehož byl svědkem a spolupracovat při vyšetřování jeho příčin**

Práva zaměstnance z hlediska BOZP

1. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
2. Informovat o rizicích práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením
3. Každý zaměstnanec má právo na informaci o zařazení do příslušné kategorie práce
4. Právo na seznámení se s dokumentací BOZP ve společnosti
5. Znat poskytovatele pracovních lékařské péče
6. Odmítnout výkon práce, o níž mají za to, že ohrožuje jejich život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných osob; takové odposuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance
7. Právo na poskytnutí první pomoci
8. Podílet se na otázkách BOZP

Pracovní úrazy (PÚ) dle Zákoníku práce (262/2006 Sb., § 271k)

- Pracovním úrazem je poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim **nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů, při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním**.
- Jako pracovní úraz se posuzuje též úraz, který zaměstnanec utrpěl pro plnění pracovních úkolů.
- Pracovním úrazem není úraz, který se zaměstnanci přihodil na cestě do zaměstnání a zpět.
- PÚ **není** úraz, který se zaměstnanci přihodil na **cestě** do zaměstnání a zpět a při **stravování**
- Nejčastější příčiny nehod/úrazů :

Nebezpečné chování 85- 96%

Nebezpečné podmínky 4- 15%

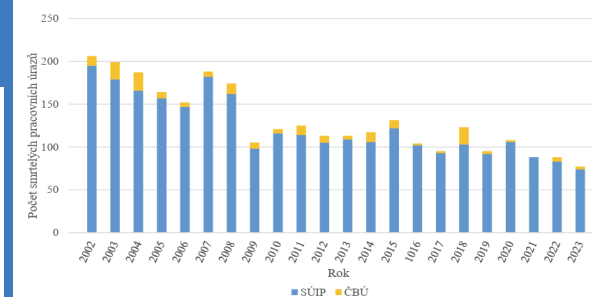

1. Pracovní úrazy

Právní rámec:

- Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce
- Nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zaslání záznamu o úrazu

Vývoj smrtelné úrazovosti 2002-2023

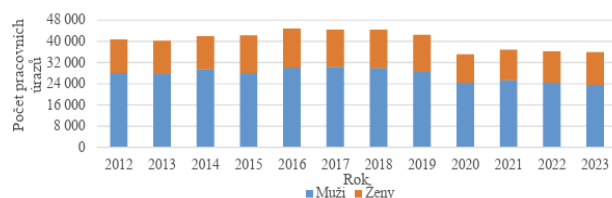
Tab. č. 5 – Počet smrtelných pracovních úrazů v jednotlivých krajích a v zahraničí

Místo úrazu	Rok							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hlavní město Praha	9	7	9	10	5	3	7	11
Středočeský kraj	10	15	21	12	9	11	6	3
Kraj Vysočina	4	7	6	7	7	3	4	4
Jihočeský kraj	8	7	8	6	8	7	9	10
Plzeňský kraj	10	5	5	2	11	8	7	3
Karlovarský kraj	2	2	3	2	2	2	4	1
Ústecký kraj	8	8	11	7	18	10	8	10
Liberecký kraj	2	0	2	5	1	3	2	4
Královéhradecký kraj	5	2	1	8	8	3	2	4
Pardubický kraj	4	5	5	5	5	4	3	2
Jihomoravský kraj	8	10	13	10	14	12	13	4
Zlínský kraj	9	4	7	3	3	5	5	5
Olomoucký kraj	8	5	5	4	3	7	2	5
Moravskoslezský kraj	11	12	23	7	8	8	13	10
Zahraníčí	6	6	4	7	6	2	3	1
Celkem smrtelných úrazů	104	95	123	95	108	88	88	77

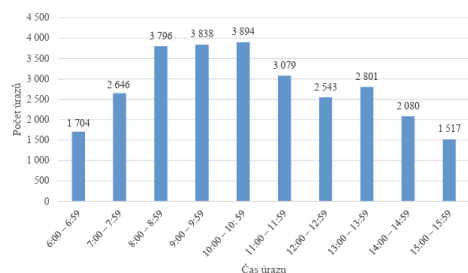
Tab. č. 3 – Vývoj počtu závažných pracovních úrazů v letech 2013 až 2023

Rok	SÚIP	ČBÚ	Celkem
2013	1 364	21	1 385
2014	1 393	19	1 412
2015	1 299	16	1 315
2016	1 298	25	1 323
2017	1 123	24	1 147
2018	1 126	23	1 149
2019	988	18	1 006
2020	819	14	833
2021	769	19	788
2022	784	13	797
2023	731	1	732

Graf č. 2 – Pracovní úrazovost mužů a žen v letech 2012–2023

Graf č. 5 – Pracovní úrazy a hodina jejich vzniku (prvních 10 položek)

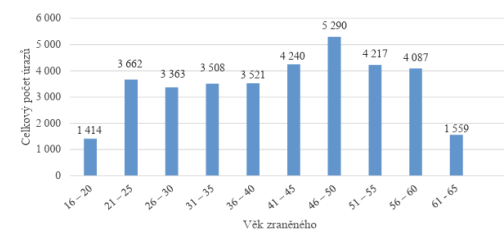
Tab. č. 16 – Pracovní úrazy a jednotlivé dny jejich vzniku

Den v týdnu	Počet úrazů
Pondělí	7 118
Úterý	7 021
Středa	6 789
Čtvrtek	6 351
Pátek	5 431
Sobota	1 627
Neděle	1 503
Celkem	35 840

Tab. č. 10 – Příčiny pracovních úrazů dle metody ESAW v roce 2023

Příčina pracovního úrazu dle ESAW	Počet úrazů		
	Smrtelné	Závažné	Ostatní
14 - Špatné nebo nedostatečné odhadnutí rizika	52	578	32 899
0 - Nejistota	9	29	864
8 - Používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce včetně jednání bez oprávnění, proti zákazům, prodávání v ohroženém prostoru	8	57	514
1 - Vadný nebo nezpůsobilý stav zdroje úrazu (nikoliv pracovník)	-	17	299
11 - Ohrožení jinými osobami (odvedení pozornosti při práci, žerty, hádky a máj)	-	1	181
10 - Nepoužití (nesprávné používání) předepsaných a přidělených osobních ochranných pracovních prostředků (dále jen „OOPP“)	1	10	107
13 - Ohrožení zvířaty a přírodními živly	1	3	59
6 - Nesprávná organizace práce	2	11	25
4 - Nezpůsobilý stav nebo vadné uspořádání pracoviště, pt. komunikace	-	7	30
2 - Chybějící nebo nedostatečné ochranné zařízení a zajištění	2	10	21
9 - Odstranění nebo nepoužití předepsaných bezpečnostních zařízení a ochranných opatření	-	4	13
12 - Nedostatek osobních předpokladů k řádnému pracovnímu výkonu (chybějící tělesné předpoklady, smyslové nedostatky, nezpůsobilé osobní vlastnosti a okamžité psychologické stavy)	-	4	3
7 - Neobeznání s podmínkami bezpečné práce a nedostatek potřebné kvalifikace (teoretických znalostí, dovedností, zručnosti, příslušnosti)	-	-	5
3 - Chybějící (nepřítomnost), nedostatečné nebo nevhodné OOPP	2	1	11
5 - Závady v ověření a validaci; nezpůsobilé vlivy hluku, otřesů a vadného ovzduší na pracovišti (komunikaci)	-	-	-
Celkem	77	732	35 031

Graf č. 4 – Věková struktura zaměstnanců postižených pracovním úrazem

Pracovní úrazy

- Pokud se stane jakýkoli úraz v zaměstnání postupovat následovně:
 - poskytnout první pomoc
 - zajistit místo úrazu, (vyhotovit fotodokumentaci)
 - evidovat a ohlásit úraz (do knihy úrazů)
- Zaměstnavatel musí úraz vyšetřit a odškodnit
- V případě, že dojde k pracovnímu úrazu s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny nebo úrazu s následkem smrti, je povinností zaměstnavatele vyhotovit záznam o úrazu – a to nejpozději do 5 pracovních dnů po oznámení úrazu.
- Odškodňuje se po ukončení prac. neschopnosti, u závažnějších úrazů každý měsíc

Druhy odškodnění

- Bolestné
- Náhrada ztráty na výdělku
- Léčebné výlohy
- Soukromá věc
- Pozůstalí

Správný postup

1. Pracovní úraz uznává **pouze** zaměstnavatel
2. Objektivní odpovědnost (možnost krácení)
3. Okamžitě nahlásit zaměstnavateli
4. Porušení BOZP
5. Alkohol, drogy

2. Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)

Právní rámec:

- Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce
- Nařízení vlády č. 390/2021 Sb., Nařízení vlády o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích,

Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)

OOPP

- musí být po celou dobu používání **účinné** proti vyskytujícím se rizikům
- jejich používání **nesmí** pro zaměstnance **představovat další riziko**
- musí odpovídat podmínkám na pracovišti
- musí být přizpůsobeny jejich fyzickým předpokladům a tam, kde přítomnost více než jednoho rizika vyžaduje kombinaci OOPP, musí být tyto vzájemně **slučitelné**

Přidělování OOPP

- **Seznam OOPP**
- veškerá OOPP jsou zaměstnanci poskytována **bezplatně**
- pokud je zaměstnanci OOPP předložena, je **POVINNI JE POUŽÍVAT** v souladu s návodem výrobce a dle příkazů nadřízeného
- zaměstnanci jsou povinni u přidělených OOPP provádět drobnou údržbu a opravy za účelem maximálního využití jejich životnosti
- OOPP, které **ztratily svoji funkci** musí být bez ohledu na jejich životnost **vyměněny** (výměna se provádí u vedoucího daného zaměstnance)
- OOPP musí být poskytnuto všem zaměstnancům v pracovněprávním vztahu

- OOPP je majetkem zaměstnavatele
- OOPP je přidělováno oproti podpisu
- OOPP jejich druhy, typy, počty, proti čemu chrání stanovuje zaměstnavatel /OZO/ písemně ve směrnici

- Zaměstnavatel je povinen seznámit zaměstnance s návody pro obsluhu
- Zaměstnavatel zajišťuje péči o OOPP na své náklady
- Zaměstnavatel (vedoucí) dozoruje jak výdej tak používání OOPP

Pro stanovení množství poskytovaného pracího prášku jednotlivým zaměstnancům se vychází z tohoto výpočtu:

Interval prání	=	1 x za týden
1 x prání	=	100 g prac. prášku
4 x prání za měsíc	=	400 g prac. prášku
rok / 12 měsíců x 400 g	=	4800 g prac. prášku

Na uvedené množství prostředku se za rok poskytuje zaměstnanci 400Kč.

Příloha č. 1

SEZNAM POSKYTOVANÝCH MYCÍCH, ČISTÍCÍCH, DESINFEKČNÍCH A HYGIENICKÝCH PROSTŘEDKŮ

❖ Na základě klasifikace prací z hlediska znečištění zařazuje se profesní obor:

1. Dělník

do skupiny **práce nečistá** dle přílohy č. 4 k nařízení vlády č. 390/2021 Sb.

Mycí prostředek – množství v gramech za měsíc	Čistící pasta – množství v gramech za měsíc	Ručníky / rok
toaletní mýdlo 100 g	čistící pasta 600 g	Společně pro všechny druhy prací min. 2 ks ručníků

2. Administrativní zaměstnanec

do skupiny **práce nečistá** dle přílohy č. 4 k nařízení vlády č. 390/2021 Sb.

Mycí prostředek – množství v gramech za měsíc	Čistící pasta – množství v gramech za měsíc	Ručníky / rok
toaletní mýdlo 100 g	-	min. 2 ks ručníků případně papírové utěrky

Zaměstnancům jsou poskytovány uvedené mycí, čistící prostředky a hygienické potřeby na sociálním zařízení společnosti. Tyto prostředky a potřeby jsou průběžně doplňovány pracovníci úklidu, a proto se nevydávají zaměstnancům proti podpisu.

Příloha č. 2

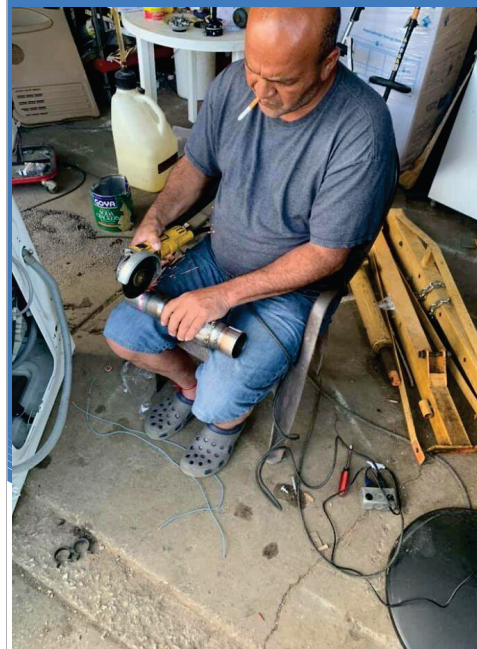
Tabulka pro výběr osobních ochranných pracovních prostředků na základě vyhodnocení rizik (dle přílohy č. 1 k nařízení vlády č. 390/2021 Sb.)

Profese:	Dělník	
Název OOPP	Podrobnější údaje	Poznámka
A1 Ochranná přilba	Náraz z hora	Práce ve výšce, práce kde hrozí úder na hlavu.
6N Pracovní oděv	Textilní, celé tělo	Po celou pracovní dobu
1I Pracovní obuv	Typ S2	Po celou pracovní dobu
15F Respirátor	FFP1	K odvěru na dle. Při zvýšené prašnosti.
6G Pracovní rukavice	Pětiprsté	Při ruční manipulaci. Zákaz použití u točivých strojů.
6D Ochranné brýle	Ochrana zraku	Podle potřeby (broušení, vrtání), chod linky.
10N Pracovní oděv- zimní	Textilní, chlad	Po celou pracovní dobu v zimním období
1N Reflexní vesta	Textilní	Nakládka, vykládka

Doba použitelnosti se řídí dle návodu k obsluze, doporučení výrobce, případně je OOPP měněno oproti opotřebení.

PROFESE	RIZIKA																									
	FYZIKÁLNÍ													CHEMICKÁ (včetně nanomateriálů)						BIOLOGICKÉ ČINITELE obnažené v				JINÁ RIZIKA		
	Dělník													mechanická						tepelná				elektřina		
ČÁSTI TĚLA A ORGÁNY, KTERÉ MAJÍ BYT CHRÁNĚNY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
hlava	X																									
celá hlava		X																								
uši / sluch			X																							
oči / zrak				X																						
obličej					X																					
dýchací orgány						X																				
ruce							X																			
paže (části)								X																		
nohy (chodidla)		X																								
nohy (části)			X																							
pokojka																										
trup / břicho																										
část těla																										
celé tělo	X					X				X																

U prací, které zaměstnanci provádějí nahodile a nepravdělně, jsou poskytovány ochranné prostředky před uvedenou prací a prostředky, které lze dále použít, se vrací k dalšímu použití, případně jsou k dispozici u jednatele.

3. Kategorizace prací

Právní rámec:

- Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci
- Vyhláška č. 79/2013, vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče
- Vyhláška č. 432/2003, vyhláška, kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií
- Zákon č. 258/2000 Sb., O ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů

Kategorizace prací

Rizikové faktory – celkem 13

- Podle míry výskytu faktorů, které mohou ovlivnit zdraví zaměstnanců, a jejich rizikovosti pro zdraví se práce zařazují do čtyř kategorií:
 1. *Prach*
 2. *Chemické látky*
 3. *Hluk*
 4. *Vibrace*
 5. *Neionizující záření a elektromagnetické pole*
 6. *Fyzická zátěž (celková fyzická zátěž; lokální svalová zátěž)*
 7. *Pracovní poloha*
 8. *Zátěž teplem*
 9. *Zátěž chladem*
 10. *Psychická zátěž (monotónní práce; práce ve vynuceném tempu...)*
 11. *Zraková zátěž*
 12. *Práce s biologickými činiteli (bakterie, viry, plísňe a jiní původci onemocnění)*
 13. *Práce ve zvýšeném tlaku vzduchu*

26

Kategorizace prací-rozdělení

Dle měření a vyhodnocení rizik u zaměstnavatele zařazuje Krajská hygienická stanice (KHS) jednotlivé pracovní pozice do výsledné kategorie práce – 1, 2, 3, 4

KATEGORIE 1

- všechna THP
- práce, při nichž podle současného poznání **není** pravděpodobný nepříznivý vliv na zdraví
- nejsou požadavky na zdravotní způsobilost

KATEGORIE 2

- práce, při nichž podle současné úrovně poznání lze očekávat jejich nepříznivý vliv na zdraví jen **výjimečně**, zejména u **vnímavých** jedinců
- práce, při nichž nejsou překračovány hygienické limity
- (práce, kde již mohou být požadavky na zdravotní způsobilost)

KATEGORIE 3

- práce, při nichž jsou **překračovány** hygienické limity, přičemž expozice osob není spolehlivě snížena technickými opatřeními pod úroveň těchto limitů
- je **nezbytné používat** OOPP, organizační a jiná opatření
- vyskytují se nemoci z povolání nebo statisticky významně častěji nemoci související s prací

KATEGORIE 4

- práce, při nichž je **výsnoké riziko** ohrožení zdraví, které nelze zcela vyloučit ani při používání dostupných a použitelných ochranných opatření
- ve **výjimečných situacích** – záchranáři, hasiči (nehody, průmyslové havárie, přírodní katastrofy...)
- hodnoty překračují limity pro 3. kategorii

Kategorizace - praxe

- Kategorizace provedena do 30 dní po zahájení činnosti
- Kategorie práce od č. 2 eviduje KHS
- V kategorizaci uvádět popis práce, směny, rizikové faktory, počet mužů, žen
- Od kat. č.2 odborné posouzení případně měření
- Kat. č. 3,4 rizikové práce
- Kategorizaci je nutno aktualizovat, změna technologie, profesí, výskyt rizikových faktorů, počet zaměstnanců

28

Důsledky pro zaměstnavatele

Druhy a termíny pracovnělékařských prohlídek

- **Vstupní** – při nástupu do pracovního poměru
- **Periodická:**
 - ✓ Pracovníci v kategorii **1** – 1 x 6 let (do 50 let); 1 x 4 roky (nad 50 let) **dobrovolné**
 - ✓ Pracovníci v kategorii **2** – 1 x za 4 roky (do 50 let); 1 x 2 roky (nad 50 let) **dobrovolné**
 - ✓ Pracovníci v kategorii **2R,3** – 1 x za 2 roky
 - ✓ Pracovníci v kategorii **4** – 1 x 1 rok
 - ✓ Práce v noci – 1 x 2 roky
 - ✓ **Profesní riziko**
- **Mimořádná** – přezkoumání zdravotního stavu – dlouhodobá neschopnost, pracovní úraz
- **Výstupní** – např. po ukončení rizikové práce, výskyt nemoci z povolání, prac. úraz se dvěma neschopenkami

1. Práce ve zdravotnických zařízeních, v zařízeních sociálních služeb a práce v dalších zařízeních obdobného charakteru, jejíž součástí je obvyklý přímý kontakt s klienty nebo pacienty, a dále práce zahrnující poskytování sociálních služeb v přirozeném sociálním prostředí osob
2. Obsluha jeřábů, opraváři jeřábů, vazači jeřábových břemen, obsluha transportních zařízení, regálových zakladačů, pracovních plošin, důlních těžních strojů, stavebních a jim obdobných strojů, trvalá obsluha nákladních výtahů
3. Obsluha a řízení motorových a elektrických vozíků a obsluha vysokozdvizných vozíků
4. Obsluha řídicích center a velinů velkých energetických zdrojů včetně jaderných a chemických provozů, při jejichž havárii by mohlo dojít k ohrožení zaměstnanců či obyvatelstva a k závažným ekologickým následkům
5. Nakládání s výbušninami^[22], opravy tlakových nádob a kotlů, obsluha kotlů s výkonem alespoň jednoho kotle 50 kW a větším a kotelů se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů větším než 100 kW, obsluha tlakových nádob stabilních a tlakových stanic technických plynů, obsluha a opravy turbokompresorů, chladicích zařízení nad 40000 kcal (136360 kJ), obsluha a opravy vysokonapěťových elektrických zařízení, práce na elektrických zařízeních podle jiných právních předpisů^[23]
6. Práce v hlubinných dolech
7. Práce ve výškách a nad volnou hloubkou, pokud je jiným právním předpisem stanoveno použití osobních ochranných prostředků proti pádu
8. Práce záchranářů s výjimkou zdravotnických záchranářů
9. Práce v klimaticky a epidemiologicky náročných oblastech zahraničí
10. Noční práce: zaměstnanci pracující v noci podle § 78 odst. 1 písm. k) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 365/2011 Sb.
11. Další práce nebo činnosti v **profesním riziku**, které stanoví v rámci prevence rizik, v případech, kdy nelze tato rizika odstranit, zaměstnavatel ve spolupráci s poskytovatelem pracovnělékařských služeb a práce zařazené do kategorie druhé, jejichž součástí jsou níže uvedené rizikové faktory pracovních podmínek podle části I.

NÁVRH

kategorizace prací a pracovišť

Předpis:

Zákon č. 258/2000 Sb.,
Vyhláška č. 432/2003 Sb.

Profese (činnost):		DĚLNÍK LISOVNÝ		
Popis činnosti:	Operátor lisovny zodpovídá za výrobu dílů na pracovišti přidělené vedoucím oddělení.			
	Obsluhuje stroje na vstřikování plastů a válcovací linky.			
	Ruční elektrické a pneu nářadí (např. aku vrtačka, horkovzdušná pistole, pneu přímá bruska).			
	Pro manipulaci s formami využívá VZV, zvlhací techniku.			
Počet zaměstnanců:	ženy:	0	Délka směny:	8,5 hodin
	muži:	6		
Typ provozu:	Dvousměnný			
Zhodnocení:	Žádný z hodnocených faktorů neodpovídá kritériím kategorie 3 nebo 4 dle vyhlášky č. 432/2003 Sb., v platném znění.			
Návrh kategorie, do které má být práce zařazena:				Kategorie 2

Hodnocené rizikové faktory na základě vyhlášky č. 432/2003 Sb.

P	CH	H	V	NZ	CFZ	ZT	ZCH	PZ	ZZ	BZ	PP	TV
/	/	2	2	/	2	/	/	/	/	/	2	/

ZÁVĚREČNÁ HODNOCENÍ

Práce spojená s expozicí několika faktorům se dle § 3 odst. 2) vyhl. č. 432/2003 Sb., řadí do kategorie odpovídající nejnejpříznivější hodnoceného faktoru.

Práce (činnost)	Výsledná kategorie	Počet zaměstnanců		Faktory													
		ženy	muži	P	CH	H	V	NZ	CFZ	ZT	ZCH	PZ	ZZ	BZ	PP	T	
THP	1	0		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
OPERÁTOR VÝROBY - klasické a CNC frézky	2	0	4	/	/	/	/	/	2	/	/	/	/	/	/	2	
OPERÁTOR VÝROBY - klasické a CNC frézky (2 směny)	2	0	5	/	/	/	/	/	2	/	/	/	/	/	/	2	
OPERÁTOR VÝROBY - obrabění	2	0	9	/	/	2	/	/	2	/	/	/	/	/	/	2	
OPERÁTOR VÝROBY - obrabění (2 směny)	2	0	6	/	/	2	/	/	2	/	/	/	/	/	/	2	
OPERÁTOR VÝROBY - PC, CNC soustruh, soustruh	2	0	2	/	/	2	/	/	2	/	/	/	/	/	/	2	
OPERÁTOR VÝROBY -	2	0	4	/	/	2	/	/	2	/	/	/	/	/	/	2	

4. Skladování hořlavých kapalin

Hořlavé nebo požárně nebezpečné látky

- Pevná paliva se ukládají odděleně od jiných druhů paliv nebo hořlavých anebo hoření podporujících látek.
- Při skladování látek majících sklon k samovznícení se podle druhu a způsobu umístění sleduje, zda nedochází k procesu samovznícení.
- Ke skladování nebo ukládání hořlavých kapalin se používají pouze obaly, nádrže nebo kontejnery k tomuto účelu určené. Hořlavé kapaliny, hořlavé a hoření podporující plyny se skladují pouze v prostorách, které jsou k tomuto účelu určeny.
- Hořlavé kapaliny nelze ukládat ve společných a ve sklepních prostorách bytových domů nebo ubytovacích zařízení s výjimkou hořlavých kapalin potřebných k vytápění těchto objektů v maximálním množství 40 litrů v nerozbitných přenosných obalech pro jeden tepelný spotřebič.
- V jednotlivých a řadových garážích lze ukládat nejvýše 40 litrů pohonných hmot pro osobní automobily a 80 litrů pohonných hmot pro nákladní automobily v nerozbitných přenosných obalech a nejvýše 20 litrů olejů na jedno stání. V hromadných garážích se pohonné hmoty ani oleje neukládají, s výjimkou provozních náplní a záložního paliva, které jsou součástí vozidel.
- Nádoby s hořlavými nebo hoření podporujícími plyny (např. lahve, sudy, kontejnery, nádrže) se umísťují na snadno přístupných a dostatečně větráných a proti nežádoucím vlivům chráněných místech. Tyto nádoby nelze nikdy ukládat v prostorách pod úrovní okolního terénu, ve světlících, v garážích, kotelnách, místnostech určených ke spaní, ve společných prostorách bytových domů a ubytovacích zařízení.

Právní rámec:

- Zákon č. 133/1985 Sb., Zákon o PO
- Vyhláška č. 246/2001 Sb., vyhláška o požární prevenci
- Vyhláška č. 23/2008 Sb. Vyhláška o technických podmínkách požární ochrany staveb

Stavby provedené podle ČSN 65 0201:2003

- U staveb nebo jejich částí, které jsou užívány jako pracoviště lze ukládat hořlavé kapaliny v celém požárním úseku jednotlivě nebo společně méně než 250 litrů hořlavých kapalin, aniž by z tohoto objemu bylo více než 20 litrů nízkovroucích kapalin a 50 litrů hořlavých kapalin I. třídy nebezpečnosti, není-li v projektové dokumentaci stanoveno jinak.
- Při výskytu hořlavých kapalin musí být
 - a) zabráněno jejich rozlití mimo požární úsek,
 - b) zajištěno odvětrávání požárního úseku v rozsahu zamezujícím vzniku prostředí s nebezpečím výbuchu,
 - c) zabráněno kontaktu hořlavých kapalin nebo jejich par se zdroji zapálení.
- Na pracovištích, tvořících jeden požární úsek spolu s prostorem pro nanášení hořlavých kapalných nátěrových hmot, je dovoleno ukládat nejvýše 50 litrů hořlavých kapalných nátěrových hmot všech tříd nebezpečnosti v uzavíratelných obalech.

- U staveb nebo jejich částí používaných jako dílny, laboratoře, opravný nebo obdobná pracoviště, lze ve stavebně oddělených prostorech ukládat nejvýše 250 litrů hořlavých kapalin, z toho nejvýše 50 litrů hořlavých kapalin I. třídy nebezpečnosti. Jedná-li se výlučně o hořlavé kapaliny IV. třídy nebezpečnosti, lze tyto na pracovišti ukládat a používat do objemu 1000 litrů.
- Přepavní obaly křehké lze používat pouze do objemu 5 litrů a musí být uloženy v uzavíratelných nehořlavých skříních.
- V prodejních prostorech mimo sklady hořlavých kapalin lze uložit nejvýše 2 m³ hořlavých kapalin, z toho 0,4 m³ I. třídy nebezpečnosti. Kapaliny musí být uloženy v přepravních obalech nebo přečerpávacích zařízeních; přepravní obaly křehké lze používat pouze do objemu 5 litrů, jiné obaly do objemu 20 litrů.
- V laboratořích, dílnách a v prostorách zdravotnických zařízení lze nízkovroucí hořlavé kapaliny ukládat v celkovém maximálním množství
 - a) 10 litrů v přepravních obalech křehkých,
 - b) 20 litrů v jiných obalech.
- Nízkovroucí hořlavé kapaliny lze ukládat pouze odděleně od ostatních hořlavých kapalin; v křehkých přepravních obalech je lze ukládat do objemu 1 litru.
- Na pracovišti s hutní a strojírenskou výrobou s půdorysnou plochou o velikosti nejméně 5000 m² u stavebních konstrukcí nehořlavých a nejméně 7000 m² u stavebních konstrukcí smíšených lze ukládat hořlavé kapaliny IV. třídy nebezpečnosti v množství maximálně 15 m³ v kontejnerech a přepravních obalech, z toho v obalech o objemu menším než 200 litrů nejvýše 1 m³.
- Na manipulační ploše nelze hořlavé kapaliny přelévát.

Nádoby musí být vždy označeny v češtině (popř. náhradní etiketa):

- název
- symbol nebezpečnosti (**piktogram**)
- **věty o nebezpečnosti chem. látek a jejich směsí – „H věty“**
 - Např.: H301 Toxický při požití. H302 Zdraví škodlivý při požití
- **pokyny pro bezpečné zacházení s chem. látkami a jejich směsmi – „P věty“**
 - Např. P332Pří podráždění kůže: ...P337Přetrvával-li podráždění očí:...

- Při ukládání materiálu ve výšce nad 1,8m – nutno použít schůdky, žebřík, plošinu
- Při skladování materiálu ve výšce nad 2m – nutno použít ochrannou přilbu
- Při zakládání palet dbát na její správné založení, pozor na vyražení protilehlé palety
- Nepřetěžovat podlahu ve skladu
- Materiál skladovat tak aby nehrozilo jeho sesunutí.
- Dohled nad zákazem vstupu nepovolanych osob
- Komunikace ve skladu musí být značeny vhodným způsobem a toto značení nesmí být zaskládáno materiálem.

Staré značení		Nové označovací symboly podle GHS	
Symbol	Označení nebezpečnosti	Symbol	Označení nebezpečnosti
	Výbušné pouzaváčcí písmeno: E		Výbuchující bomba Pro výbušné látky/směsi a produkty obsahující výbušné látky
	Extrémně hořlavé pouzaváčcí písmeno: F+		Plamen Pro hořlavé plyny, aerosoly, kapaliny nebo pevné látky
	Vysocce hořlavé pouzaváčcí písmeno: F		Plamen Pro hořlavé plyny, aerosoly, kapaliny nebo pevné látky
	Oxidující pouzaváčcí písmeno: O		Plamen nad kruhem Pro hořlavé (oxidačně) působící plyny, kapaliny nebo pevné látky
	Živádné pouzaváčcí písmeno: C		Korozivní účinky Pro látky a směsi, které na kovy působí korozivně, leptají pokožku a/nebo jsou vysocce škodlivé pro oči
	Vysocce toxické pouzaváčcí písmeno: T+		Lebka na zkřížených kostech Pro vysocce toxické látky a směsi
	Toxické pouzaváčcí písmeno: T		Lebka na zkřížených kostech Pro vysocce toxické látky a směsi
	Živádné škodlivé pouzaváčcí písmeno: Xn		žádná shoda
	Draždivé pouzaváčcí písmeno: Xi		žádná shoda
	Nebezpečné pro životní prostředí pouzaváčcí písmeno: N		Životní prostředí Pro látky a směsi, které výrazně nebo chronicky ohrožují vodní zdroje
	žádná shoda		Výkřikník Pro látky a směsi, které dráždí pokožku, oči nebo dýchací cesty

Varování							nemožné
Nebezpečí	nemožné	nemožné	nemožné				

Nebezpečí = signální slovo pro závažné kategorie nebezpečnosti

NAKLÁDÁNÍ S NEBEZPEČNÝMI LÁTKAMI A SMĚSMI - manipulace

- Nikdy nepřelévát jakékoliv chemikálie do nádob od potravin
- Při práci s chemikáliemi noste vždy vhodné OOPP (brýle, rukavice)
- Zákaz jídla a pití na pracovišti, kde se nakládá s chemikáliemi
- Každý zaměstnanec musí být seznámen s BL látky s níž pracuje
- Žiraviny- seznámení s Pravidly pro bezpečnou manipulaci
- Všechny nebezpečné látky musí být vhodně skladovány- bezpečnostní skříně, záchytné vany
- Po použití chemikálie se prázdný obal stává nebezpečným odpadem stejně jako použitá chemikálie- označte jako nebezpečný odpad a předejte k likvidaci do odpadového hospodářství
- Je zakázáno vylévat nebezpečné látky do umyvadla, kanalizace

POŽÁRNÍ OCHRANA A HOŘLAVÉ KAPALINY

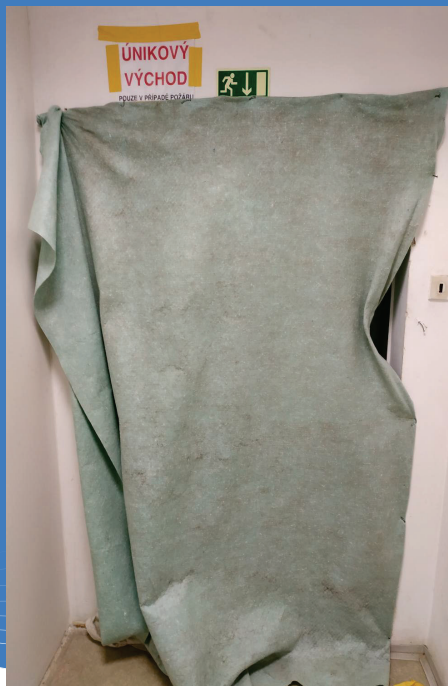
Únikové cesty, PHP, shromaždiště

Zvýšené pož. nebezpečí

- prevence požáru
- zákaz kouření a manipulace s otevřeným ohněm
- řešení pracoviště, únikové cesty, HP
- zásady při likvidaci požáru
 - pomoc raněným
 - hasební zásah (je-li požár v zárodku)
 - přes recepci přivolat hasiče- 150, ev. linka tísňového volání 112
 - evakuace na SHROMAŽDIŠTĚ

POSTUP V PŘÍPADĚ POŽÁRU- požární poplachová směrnice

Zákon č. 133/1985 Sb. zákon o PO

- §18 Osobní pomoc :
 - každý je povinen v souvislosti se zdoláváním požáru:
 - a) provést nutná opatření pro záchranu osob
 - b) uhasit požár nebo provést opatření k zamezení šíření požáru
 - c) ohlásit na určeném místě zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení
 - d) poskytnout osobní pomoc jednotce požární ochrany na vyzvu velitele zásahu

Jak správně ohlásit požár!

Než zavoláte, zajistěte svoji bezpečnost (dostatečná vzdálenost od požáru), uklidněte se, zmapujte okolí a situace. Poté volejte.

Operátorovi hlaste:

- Kdo jste
- Co se stalo
- Kde se to stalo

Nikdy nezavěšujte a nevypínejte telefon!

Hasiči 150

Záchranná služba 155

Policie 158

Tísňové volání 112

Třídy požárů

- Požáry pevných látek organického původu – dřevo, papír, sláma, uhlí, guma, textil, atd.

- Požáry kapalin nebo látek přecházejících do kapalného stavu - benzín, oleje, barvy, alkohol, vosk, atd.

- Požáry plynů – propan, metan, vodík, zemní plyn, svítiplyn, acetylen, atd.

Třídy požárů

- Požáry kovů – hořčík, hliník, draslík, sodík, lithium, atd.

- Požáry jedlých olejů a tuků (rostlinné a živočišné) ve fritézách a jiných kuchyňských zařízeních.

Hasící přístroje

• Umístění:

- s nejvyšším výskytem vzniku požáru;
- snadno viditelné a volně přístupné;
- do výše maximálně 1,5 m nad podlahou;
- zajištěné proti pádu.

• Použití:

1. Položit na zem
2. Vytáhnout pojistku
3. Namířit hadici
4. Stisknout ventil
5. Hasit

Hasící přístroje

• Hasící přístroj vodní

- Na pevné organické látky (papír, dřevo, textil, apod.) hořlavé kapaliny mísící se s vodou (alkoholy, aceton, líh, aj.).

Ne na el. zařízení pod napětím!

• Hasící přístroj práškový

- Na pevné organické látky (papír, dřevo, textil) motorová vozidla, el. zařízení pod napětím, tekuté plyny, propan butan, tekuté hořlaviny, barvy, oleje, benzin, tuky).

Ne na volně ležící papír, hoblovačky, uhelný prach, mouku a sypké hmoty!

Hasící přístroje

• Hasící přístroj oxid uhličitý

- Na zařízení pod el. napětím, menší množství hořlavých kapalin a plynů, potraviny apod.

Nevhodný pro sypké materiály a tuhé látky!

• Hasící přístroj pěnový

- Na pevné organické látky (papír, dřevo, textil, hořlavé kapaliny nemísící se s vodou, benzin, dehet, laky, oleje).

Ne na el. zařízení pod napětím!

Hasící přístroje

- **Hasící přístroj tukový**

- Použití v restauracích kuchyních, pekárnách a cukrářských výrobnách kde dochází často k požárům od fritéz a pečicích zařízení, které mají nepříznivé následky pro lidi, objekty i jejich vybavení.

Nelze použít na el. zařízení pod napětím!

- **Hasící zařízení vodní mlha**

- Kanceláře veškerého zaměření, obchody, lékárny, obchodní domy, prodejní místa, knihovny, sklady, muzea a výstavy divadla a obdobné prostory, nemocnice a kliniky, školky, jesle, školy a školní zařízení, gastronomie, laboratoře, výrobní haly, atd.

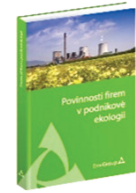
Hasící přístroje - Neuruppin

- **Hasící přístroj F 500**

- Ideální pro hašení Lithiových baterií, pneumatik, plastů.
- Kapka se 11x zvětší, obalí hořlavinu tak pak velmi špatně vzplane znovu, extrémně rychlý ochlazovací efekt.
- Hasí i el. do 1000 V

Produkty z nakladatelství Envi Group

	PRŮVODCE PODNIKOVOU EKOLOGIÍ - Interaktivní eBook Povinnosti s komentáři. INFOservis za Vás sleduje změny legislativy a jejich dopady do podnikové praxe. Filtrování povinností podle Vašich činností, možnost sestavení vlastní příručky. Snadná tvorba individuálních registrů právních požadavků - ideální a velmi efektivní pro systémy EMS! Přehledy povinností s aktivními odkazy na plná znění právních předpisů. Audit právní shody. Vzory a příklady podnikové provozní dokumentace! Součástí Průvodce je aplikace ILNO A ETIKETY NO (popis aplikace je uveden níže).	8 999 Kč + DPH roční přístup
	POVINNOSTI FIREM V PODNIKOVÉ EKOLOGII - Základní publikace Tato publikace Vám pomůže snadno zjistit, které povinnosti se Vaší firmy týkají a zároveň Vám nabídne jejich základní řešení. V publikaci je pro každou oblast přehled povinností s uvedením příslušných paragrafů a prováděcích právních předpisů, rozbor jednotlivých povinností, dotazníky pro snadné určení povinností, které se vztahují na Vaši firmu a další informace. Publikaci doplňují internetové e-Doplňky s dalšími dokumenty.	1 190 Kč + 0% DPH
	PŘÍRUČKA PRO OBLAST ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ - kompletní manuál Chemické látky, závažné havárie, odpady, využívání a ochrana vod, ochrana ovzduší, IPPC, IRZ, obaly, ISO 14001. Ucelený a podrobný manuál podnikového ekologa. Rozbory legislativy, povinností a jejich řešení. Pro zachycení legislativních změn je publikace čtvrtletně aktualizována. Včetně CD VZOROVÁ DOKUMENTACE, na kterém naleznete elektronickou verzi příručky, vzory formulářů, příklady provozních řádů, havarijních plánů, platnou legislativu a další dokumenty.	5 999 Kč + 0% DPH, aktualizační servis: 4 999 Kč ročně
	PŘÍRUČKA PRO OBLAST ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ - elektronická verze na CD PDF verze tištěné publikace Příručka pro oblast životního prostředí. VZOROVÁ DOKUMENTACE - balík nejpoužívanějších dokumentů, které firma potřebuje na úseku podnikové a průmyslové ekologie.	4 900 Kč + DPH
	ILNO A ETIKETY NO - IDENTIFIKAČNÍ listy a označení nebezpečných odpadů Soubor všech identifikačních listů nebezpečných odpadů včetně tvorby etiket pro označení nádob. Aplikace obsahuje databázi všech nebezpečných odpadů (cca 408 odpadů) s předvyplněnými charakteristikami pro vytvoření ILNO a etiket. Stačí jen zadat údaje o firmě a pak už jen tisknout. Všechny obsahové údaje je možné editovat. Součástí aplikace je on-line PRŮVODCE PODNIKOVOU EKOLOGIÍ (bližší popis Průvodce je uveden výše).	8 999 Kč + DPH roční přístup
Ekologická újma snadno a rychle	INTERAKTIVNÍ FORMULÁŘ PRO ZÁKLADNÍ HODNOCENÍ RIZIKA EKOLOGICKÉ ÚJMY Pro snadné zpracování základního hodnocení vlastními silami jsme pro Vás připravili aktivní formulář. Obsahuje všechny výjimky a souvztažnosti z předpisů a metodického pokynu. Při vyplňování formuláře tedy nemusíte nic dalšího studovat. Filtrování usnadňující vyplnění a omezující chyby • automatické vzorce • pohodlné vyplnění v Excelu • odkazy na předpisy a mapy • komentáře. ZPRACOVÁNÍ ZÁKLADNÍHO HODNOCENÍ RIZIK FORMOU SLUŽBY Kompletní zpracování základního hodnocení (cena cca 9 900 Kč/provozovna).	5 900 Kč + DPH
Posouzení objektu podle PZH	POSOUZENÍ OBJEKTU PODLE ZÁKONA O PREVENCI ZÁVAŽNÝCH HAVÁRIÍ Zpracování protokolu o nezařazení podle zákona 224/2015 Sb. Od 1.10.2016 musí být pro objekty, ve kterých se nachází chemické látky/směsi zpracované posouzení.	cca 5 900Kč + DPH
Poradenství	- Ekologický audit - posouzení stavu plnění povinností v oblasti ŽP, registr právních požadavků - KONZULTACE: chemie, PZH, odpady, voda, ovzduší, IPPC, IRZ, ISPOP, obaly, ekologická újma, ADR - Zpracování dokumentace v oblasti podnikové ekologie (provozní řády, havarijní plány ...) - Zpracování dokumentace pro EMS podle ISO 14001, zavedení/udržování systému EMS - Identifikační listy nebezpečných odpadů a označování nebezpečných/ostatních odpadů - Výkon funkce externí ekolog vč. EMS podle 14001 - Bezpečnostní poradce ADR - Zpracování bezpečnostních karet pro chemické látky a směsi - Zpracování a úprava bezpečnostních listů (ČJ, SK, NJ, AJ...) - Zpracování oznámení nebezpečných směsí na MZd a na ECHA (notifikace), oznamování předmětů	

Přehled aktuálních seminářů: více na www.envigroup.cz / vše možno i ON-LINE/OFF-line		
Součástí všech seminářů je roční přístup k aplikaci: Průvodce podnikovou ekologií + komplet ILNO a značení odpadů.		
PODNIKOVÝ EKOLOG: 5denní pracovní kurz pro podnikové ekology		Ing. Zdeněk Fildán, ENVIGROUP
21-23.5+2-3.6.25 Praha 10-12.+25-26.9.25 Praha	Pětidenní pracovní kurz pro začínající podnikové ekology. Praktická výuka zjištění povinností subjektů v oblasti PE: tvorba dokumentace, příklady evidencí a hlášení. Povinnosti firem a jejich řešení. Kompletní vzorová dokumentace a software ekologa.	
PODNIKOVÝ EKOLOG: 2denní kurz		Ing. Zdeněk Fildán, ENVIGROUP (Praha) / Ing. Lukáš Žaludek, ENVIGROUP (Brno)
28-29.5.25 Brno 19-20.6.25 Praha 26-27.6.25 Hradec K. 28-29.7.25 Dvůr KnL	9-10.10.25 Praha 16-17.10.25 Brno 4-5.12.25 Praha 10-11.12.25 Brno	- Dvoudenní intenzivní kurz pro funkci podnikový ekolog, praktický návod na zjištění povinností firmy. - Podrobný přehled povinností firem a způsob jejich řešení. - Kompletní vzorová dokumentace a SW ekologa.
LEGISLATIVA ŽP V KOSTCE		Ing. Zdeněk Fildán, ENVIGROUP (Praha) / Ing. Lukáš Žaludek, ENVIGROUP (Brno)
11.6.25 Olomouc 18.6.25 Praha	12.11.25 Brno 5.11.25 Praha	Rychlý přehled povinností firem a způsob jejich řešení. Legislativa ŽP vztahujících se na podnikovou praxi se zaměřením na důležité či problematické body. Kompletní dokumentace a software podnikového ekologa.
ZMĚNY V LEGISLATIVĚ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ: novinky v podnikové ekologii 2024-2025		Ing. Lukáš Žaludek, ENVIGROUP
24.10.25 Brno	19.11.25 Praha	Rychlý přehled povinností firem a způsob jejich řešení. Legislativa ŽP vztahujících se na podnikovou praxi se zaměřením na důležité či problematické body. Kompletní dokumentace a software podnikového ekologa.
ISPOP 2025: Změny v ohlašování - ISPOP2, IRZ, SPE, odpady, SEPNO, obaly, voda		Ing. Pavel Machálek; Ing. Zdeněk Fildán, Ing. Lukáš Žaludek
off-line	Změny v ohlašovacím portálu ISPOP: Ohlašování odpadů, IRZ, vody a dalších agend přes ISPOP. Podrobně hlášení do IRZ a souhrnná provozní evidence - návod na ohlašování a aktuální změny. Aktuální praktické informace k plnění ohlašovacích povinností. Kontroly v hlášení odpadů.	
Evidence a ohlašování odpadů a zařízení, ISPOP, aktuální změny legislativy odpadů		Ing. Zdeněk Fildán
24.11.25 Brno 3.12.25 Praha	Online seminář: Nový ISPOP. Změny v oblasti evidence a ohlašování. Nový zákon o odpadech a prováděcí předpisy. Vedení průběžné evidence a ohlašování odpadů a zařízení.	
OVZDUŠÍ: novela zákona a emisní vyhlášky		Ing. Vlastimil Bílek / Ing. Zbyněk Krayzel
offline	Legislativa ochrany ovzduší a povinnosti provozovatelů zdrojů znečišťování: Přehled aktuální platné legislativy pro provozovatelů zdrojů znečišťování ovzduší. Novela zákona o ovzduší a emisní vyhlášky, rozdíly oproti předcházející legislativě. Povinnosti provozovatelů zdrojů.	
OVZDUŠÍ: povinnosti firem, uhlíková stopa, SCOPE, ISPOP, SPE a poplatky, IRZ		Ing. Pavel Machálek; Ing. Zbyněk Krayzel, Ing. Zdeněk Fildán
offline	Ovzduší - povinnosti v oblasti ovzduší. Uhlíková stopa, vykazování, SCOPE 1 a SCOPE 2. ISPOP_2. Ohlašování agendy ovzduší (ISPOP, formulář F_OVZ, poplatky). Ohlašování agendy IRZ.	
Nová EU nařízení pro F-plyny a R-látky č. 2024/573 a 2024/590		Mgr. Jana Mašíčková, MŽP
13.10.25 Praha	Dopady nařízení se v nejbližších letech dotknou zejména oblasti chlazení, klimatizací, tepelných čerpadel, elektrických spínací zařízení, izolačních pěn, aerosolů a řady dalších běžných použití F-plynů a R-látek.	
Odpadová legislativa pro běžnou praxi: zákon 541/2020 Sb. a vyhláška 273/2021 Sb.		Ing. Zdeněk Fildán, Envigroup
22.10.25 Praha 10.11.25 Brno	Zákon o odpadech. Vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady. Nový Katalog odpadů. Metodické pokyny MŽP. To vše zpracované pro běžnou praxi s důrazem na změny oproti původní legislativě.	
SDO 2025: Stavební a demoliční odpady v praxi po novelách odpadové legislativy		Ing. Ondřej Vrbík, VRBÍK s.r.o.; Ing. Zdeněk Fildán, Envigroup
off-line	Problematika stavebních a demoličních odpadů v praxi. Nové povinnosti původců SDO. Podmínky využití SDO. Vyvedení SDO z odpadového režimu (recyklace a uvolnění výrobků na trh). Soustředování, deponie. Další související povinnosti ze zákona o odpadech.	
EKOLOGICKÁ ÚJMA: základní hodnocení rizik po změnách + Prevence závažných havárií + hlášení IRZ		Ing. Zdeněk Fildán
6.11.25 Brno	Praktický způsob zpracování základního hodnocení rizik v interaktivním formuláři. Změny související legislativy. Interaktivní formulář pro základní hodnocení rizik je součástí kurzu. Dále prevence závažných havárií + Integrovaný registr znečišťování.	
ADR PRO "NE"DOPRAVCE: Běžný podnik a jeho povinnosti k ADR. Školení pro zúčastněné osoby		Ing. Daniel Chobok
off-line	Pravidla pro přepravu nebezpečných věcí se týkají i běžných firem. Vozíte občas nějaké chemické látky či směsi? Převážíte či si necháváte odvézt nebezpečný odpad? Vyládáte či nakládáte chemické látky či směsi - příjem, vyládka či nakládka?	
ADR: Povinné školení osob podílejících se na přepravě dle kap. 1.3 ADR		Ing. Ondřej Martínek, Ing. Petr Dědičik
16.5.25 online	Praktický webinář pro odesílatele a příjemce nebezpečných věcí v běžném podniku. Dozvíte se informace o správném skladování, stohování, jaké parametry mají mít průvodní doklady nebo povinnosti týkající se používaných obalů.	
CHEMICKÉ LÁTKY na pracovištích a ve skladech: nakládání, bezpečnost, ochrana zdraví		Ing. Z. Fildán, Envigroup; Ing. J. Tílhon
26.5.25 Brno 6.10.25 Brno 8.10.25 Praha	Seminář zaměřený na širší problematiku chemických látek ve vztahu k bezpečnosti práce a jejich skladování. Bezpečnost práce při nakládání s chemickými látkami. Skladování chemických látek. Skladování/shromažďování odpadů a závadných látek. Určeno pro běžné podniky, sklady, instituce, ale také laboratoře nebo školy.	
Environmentální management podle ISO 14001 + Audit systému managementu podle ISO 19011		Ing. Lukáš Žaludek, ENVIGROUP
14.5.25 Brno 23.10.25 Praha 3.11.25 Brno	Manažer a interní auditor EMS ISO 14001 + technika auditování dle ISO 19011. Detailní informace o požadavcích normy a jak je implementovat do provozních podmínek. Environmentální aspekty, rizika, cíle, kontext, profil. Principy auditování i klasifikace jednotlivých zjištění a jak s nimi dále pracovat. BONUS pro znalost legislativy podnikové ekologie: videozáznam semináře <i>Legislativa životního prostředí v kostce</i> .	
Praktický kurz odpadové legislativy od tvůrců legislativy - kurz vyvedení odborníky z MŽP (Ing. Husáková; Mgr. Jakl, MŽP; Mgr. Pilnáček)		
19.5.25 online	Od problematiky definice odpadu, vedlejších produktů a zařazování do katalogu přes povinnosti jako je evidence a ohlašování až po nakládání se specifickými odpadovými toky jako jsou čistírenské kaly a bioodpady, stavební odpady atp. Kurz s certifikátem Univerzity Karlovy v Praze.	
Odborná příprava pro bezpečné používání diisokyanátů		Ing. Hana Krejsová
off-line	Odborná příprava pro odborníky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci pro možnost školit jednotlivé pracovníky nakládající s diisokyanáty. Odborná příprava pro pracovníky nakládající s diisokyanáty.	
Velký průvodce CLP 2025 - novelizace nařízení pro chemické látky a směsi		Ing. Hana Krejsová
off-line	Seminář vás provede celým nařízením CLP se začleněnými novelami, zopakujeme si zásadní principy nařízení a podrobně probereme veškeré novinky. (např. nové třídy nebezpečnosti, rozkládací štítky, velikost písma, digitální označování, novinky pro e-shopy a reklamu atd.).	
Změny v legislativě chemických látek - novinky v legislativě		Ing. Hana Krejsová
Praha: 13.5.25, 10.6.25	Seminář o změnách v povinnostech v dodavatelském řetězci při uvádění chemických látek a směsí na trh či do oběhu. REACH, CLP. Ohlašovací povinnost pro směsi - novela přílohy VIII CLP. UFI kódy. Evropský systém kategorizace výrobků. Databáze SCIP. Nový formát BL.	
ZÁKLADY CHEMICKÉ LEGISLATIVY (povinnosti uživatelů/výrobců/dovozců/distributorů chemických látek a směsí)		Ing. Hana Krejsová
Praha: 4.6.2025	Základní seminář o povinnostech v dodavatelském řetězci při uvádění chemických látek a směsí na trh či do oběhu. Povinnosti uživatelů, výrobců, dovozců a distributorů. Základy REACH a CLP. Oznamování. Bezpečnostní listy. Povolování a omezování látek (SVHC látky).	
BEZPEČNOSTNÍ LIST: sestavování a kontrola BL, odborná způsobilost		Ing. Hana Krejsová
Praha: 5.6.2025	Tvorba, úprava a kontrola bezpečnostních listů "krok za krokem". Nejčastější chyby v bezpečnostních listech. Formát BL po 1.1. 2023. Základní informace o expozičních scénářích. Oznamování chemických směsí. Získání odborné způsobilosti pro tvorbu bezpečnostních listů.	
SKLADOVÁNÍ CHEMIKálií		Ing. Hana Krejsová
Praha: 15.5.25	Od bezpečnosti práce (ve skladech nebezpečných látek i na pracovišti), přes společné skladování, dohodu ADR, závadné látky (podle vodního zákona), po zákon o odpadech (shromažďování, skladování, označování nebezpečných odpadů) a požární ochranu (skladování hořlavých látek).	
ENVI GROUP: Konference průmyslová ekologie 2025: Praha 16.6.2025		